

Мирослава Джугларска

СБОРНИК

**С ТЕСТОВЕ И ЗАДАЧИ
ПО СЧЕТОВОДСТВО И КОНТРОЛ
ЗА ЗДРАВНИ МЕНИДЖЪРИ**

Примерни тестове и практически задачи с отговори

2026 г.

Мирослава Джугларска

**СБОРНИК
С ТЕСТОВЕ И ЗАДАЧИ
ПО СЧЕТОВОДСТВО И КОНТРОЛ
ЗА ЗДРАВНИ МЕНИДЖЪРИ**

**Примерни тестове и практически задачи
с отговори**

**СБОРНИК С ТЕСТОВЕ И ЗАДАЧИ ПО СЧЕТОВОДСТВО И КОНТРОЛ ЗА
ЗДРАВНИ МЕНИДЖЪРИ**

Примерни тестове и практически задачи с отговори

© Мирослава Джугларска, автор, 2026

Учебно помагало

Първо издание

Българска

Рецензенти: Проф. Красимира Маркова, дм

Проф. Цветелина Петрова-Готова, дм

ISBN: 978-619-7829-11-2

© Издател: Централна медицинска библиотека, Медицински университет – София

1431 София, ул. „Св. Г. Софийски“ № 1

тел.: 02 952 31 71

e-mail: library@cml.mu-sofia.bg

<http://cml.mu-sofia.bg>

СЪДЪРЖАНИЕ

РЕЦЕНЗИИ.....	5
ИНСТИТУЦИОНАЛЕН КОНТЕКСТ НА СЧЕТОВОДСТВОТО И КОНТРОЛА В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО.....	9
МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ЗА РАБОТА СЪС СБОРНИКА.....	11
ЛЮБОПИТНИ ФАКТИ ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО	12
ЛЮБОПИТНИ ФАКТИ ЗА КОНТРОЛА	13
ТЕСТ № 1 на тема „Счетоводство – минало, настояще и бъдеще“.....	16
ТЕСТ № 2 на тема „Общо положение и въведение в счетоводството – определение, общи изисквания, основни понятия“.....	19
ТЕСТ № 3 на тема „Нормативна уредба на счетоводството“.....	22
ТЕСТ № 4 на тема „Основни счетоводни принципи. Счетоводна политика на предприятието“	25
ТЕСТ № 5 на тема „Организация на счетоводството в предприятието – общи положения, задължения и отговорности на ръководителя на предприятието, изисквания към съставителите на финансови отчети“	28
ТЕСТ № 6 на тема „Документиране на стопанските операции. Документооборот“	31
ТЕСТ № 7 на тема „Счетоводно отразяване на информацията за стопанските операции. Сметкоплан на предприятието“.....	34
ТЕСТ № 8 на тема „Финансови отчети – елементи, общи изисквания и видове“	36
Тест № 9 на тема „Счетоводен баланс – информационна цел, структура, основни понятия. Същност на балансовия принцип“	39
ТЕСТ № 10 на тема „Отчет за приходите и разходите – информационна цел, структура, основни понятия“.....	42
ТЕСТ № 11 на тема „Финансов одит – цел, видове и обхват. Документиране на резултатите от финансовия одит“	45
ТЕСТ № 12 на тема „Вътрешен контрол – цел и специфики. Инвентаризацията като способ на вътрешния контрол“	49
ТЕСТ № 13 на тема „Вътрешен одит – цел и специфики“.....	53
ТЕСТ № 14 на тема „Системи за финансово управление и контрол – цел, обхват и елементи“	56
ТЕСТ № 15 на тема „Данъчно-осигурителен контрол – същност, организация, обхват“	59
ТЕСТ № 16 на тема „Контрол в системата на държавното обществено осигуряване – същност, организация, обхват“	62
ОБОБЩАВАЩ ТЕСТ по счетоводство и контрол.....	65
ПРАКТИЧЕСКИ ЗАДАЧИ	69
<i>Задача 1</i>	69
<i>Задача 2</i>	69
<i>Задача 3</i>	70
<i>Задача 4</i>	70

<i>Задача 5</i>	71
<i>Задача 6</i>	71
<i>Задача 7</i>	72
<i>Задача 8</i>	72
<i>Задача 9</i>	73
<i>Задача 10</i>	73
<i>Задача 11</i>	73
<i>Задача 12</i>	74
<i>Задача 13</i>	74
<i>Задача 14</i>	74
<i>Задача 15</i>	75
<i>Задача 16</i>	75
<i>Задача 17</i>	75
<i>Задача 18</i>	76
<i>Задача 19</i>	76
<i>Задача 20</i>	76
ОТГОВОРИ на тестовете	77
ОТГОВОРИ на практическите задачи	79
БИБЛИОГРАФИЯ	81
ЗА АВТОРА.....	84

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Красимира Маркова, дм
на „Сборник с тестове и задачи по счетоводство и
контрол за здравни мениджъри“

В съвременната динамична среда на здравеопазването ролята на здравния мениджър изисква далеч повече от тясно профилирани медицински или административни познания. Ефективното управление на лечебните заведения днес е немислимо без солидна финансова култура, умения за прецизен анализ на ресурсите и стриктно прилагане на контролни механизми. Осъзнаването на значимата роля на тези фундаментални компетенции е мощен стимул за бъдещите здравни мениджъри да възприемат счетоводната отчетност и контрола не като формалност, а като стратегически управленски актив. В този смисъл дисциплината „Счетоводство и контрол“ заема централно място в учебния план на студентите – бакалаври от специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ във Факултета по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ към Медицински университет – София.

Настоящата разработка е отговор на потребността от съвременен учебен ресурс за самоподготовка и самооценка на знанията на студентите.

Един от ключовите приноси на помагалото е детайлното изясняване на институционалния контекст на счетоводството и контрола в здравеопазването. С оглед изясняване на спецификите прецизно са систематизирани правно-организационните форми, като са разграничени лечебните заведения – търговски дружества от бюджетните предприятия. Ясно е представена и йерархията на разпоредителите с бюджет чрез подходящи примери от практиката.

Методическата стойност на помагалото се обогатява значително от тематичните раздели „Любопитно за счетоводството“ и „Любопитно за контрола“. Те предлагат ценен исторически контекст и разширяват професионалния кръгзор на студентите, като умело провокират техния интерес към същинската приложна част на сборника – тестовете и задачите.

Основният фокус на сборника е насочен към комплексна проверка на счетоводната грамотност на бъдещите здравни мениджъри, от една страна, и техните компетенции в областта на контрола и финансовата дисциплина, от друга страна. Включените 16 тематични теста и обобщаващият тест обхващат прецизно подбрани въпроси, изцяло хармонизирани с учебната програма и актуалната нормативна уредба (към март 2026 г.). Те служат като фундаментален инструмент за усвояване на теоретичната материя по дисциплината „Счетоводство и контрол“.

Тези знания се доразвиват чрез практически задачи, които успешно веждат студентите към логиката на счетоводното отразяване на стопанските операции и тяхното стойностно изразяване. Детайлното разбиране на механизмите на вътрешния и външния контрол подготвя бъдещите специалисти за успешно управление на публичните и собствените ресурси в здравните структури. Наличието на ключ с верни отговори превръща помагалото в завършена система за самоподготовка и обективна самооценка.

Умелото съчетаване на теоретична дълбочина с практическа приложимост на счетоводството и контрола в здравеопазването може да бъде полезно не само за студенти, но и за ръководни кадри от всички нива на здравната система.

Считам, че представеното учебно помагало успешно формира аналитично мислене в областта на счетоводството и контрола, което е основен гарант за устойчивостта и ефективността на всяка здравна организация.

Убедено препоръчвам настоящия „Сборник с тестове и задачи по счетоводство и контрол за здравни мениджъри“ за използване в учебния процес на специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, изучавана във Факултет по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ към Медицински университет – София.

Проф. Красимира Маркова, дм

Факултет по обществено здраве
„Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“

15.04.2026 г.
гр. София

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Цветелина Петрова-Готова, дм
на „Сборник с тестове и задачи по счетоводство и контрол
за здравни мениджъри“

В условията на динамични реформи в здравния сектор, нуждата от финансова компетентност сред ръководните кадри е безспорна. Изучаването на съвременното счетоводство е изключително важно поради бързото разрастване на дигитализацията и иновациите през последните години – навлизането на електронно здравеопазване – преходът към изцяло дигитални досиета на пациентите; използването на специализиран софтуер за проследяване на разходите в реално време, което намалява човешките грешки, оптимизация на складови наличности (лекарства и консумативи) за избягване на загуби, прецизно отчитане на дейностите към НЗОК и т.н.

Съвременното счетоводство в сектора на здравеопазването не е просто „записване на цифри“, а стратегически инструмент за вземане на управленски решения, които спасяват животи.

Помагалото е разработено с висока методическа прецизност. Дадените методически указания за работа със сборника са формулирани ясно, прецизно и достъпно, което улеснява усвояването на материала. Прозират задълбоченото познаване на материята от автора и професионалният ѝ усет към детайла.

Учебното съдържание е логически разделено на:

- **Тестова част**, която позволява систематизиране на теоретичните знания и терминологията. Разработени са 16 теста и един обобщаващ тест по ключови теми от учебния материал на студентите, свързани с общи положения, нормативна уредба, организация на счетоводството, документиране на стопанските операции, основни видове финансови отчети, основни видове контрол – вътрешен контрол, данъчно-осигурителен контрол, контрол в системата на държавното обществено осигуряване и др. Тестовете позволяват бърза самопроверка и оценка на натрупаните знания, което прави сборника много подходящ за самоподготовка и текущ контрол.

- **Практически задачи**, 20 на брой, които развиват умения за работа с конкретни счетоводни инструменти и акцентират върху реални ситуации от практиката на лечебните заведения, с които здравните ръководители се срещат ежедневно.

Впечатление прави решението на гл. ас. Джугларска да добави любопитни и малко известни факти за счетоводството и контрола, които

стимулират любознателността, разширяват общата култура и повишават интереса на читателя.

Считам, че представеният сборник представлява ценно практическо помагало, което ще е полезно освен на студентите от специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, също така и на съвременния здравен мениджър, тъй като му помага да „разчита“ правилно финансовите отчети и да взема адекватни управленски решения.

Проф. Цветелина Петрова-Готова, дм

Факултет по обществено здраве
„Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“

22.04.2026 г.

гр. София

ИНСТИТУЦИОНАЛЕН КОНТЕКСТ НА СЧЕТОВОДСТВОТО И КОНТРОЛА В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

В съвременната икономическа среда стопанските субекти се разграничават според поставените им цели и източници на финансиране. **Предприятието** е основна единица, която в пазарни условия се стреми към рентабилност и печалба. Когато дейността е насочена към обществения интерес и се контролира от държавата или общините (с над 50 на сто участие в капитала им), тя попада в обхвата на **организациите в публичния сектор**.

В сектора на здравеопазването тези роли се проявяват чрез специфични правни форми, разделени в две основни направления. От едната страна са лечебни заведения, организирани като **търговски дружества** (държавни, общински или частни). Макар да имат статут на предприятия и да прилагат пазарни принципи, вменените им социални функции поставят постигането на максимална стойност за обществото пред стремежа за печалба. От другата страна са **публичните организации**, които се финансират приоритетно от държавния бюджет и функционират като бюджетни предприятия (организации). Тяхното финансово управление се осъществява чрез йерархично разпределени **разпоредители с бюджет**: *първостепенни* (министърът на здравеопазването, управителят на Националната здравноосигурителна каса и др.), *второстепенни* (ръководители на подчинените им структури, определени с акт на Министерския съвет) и *разпоредители от по-ниска степен* (ръководители на по-малки структурни звена).

В категорията на второстепенните разпоредители с бюджет към Министерството на здравеопазването попадат: *надзорни и регулаторни органи* (Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, Изпълнителна агенция по лекарствата, Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти), *национални центрове и експертиза* (по заразни и паразитни болести, по радиобиологична и радиационна защита, по обществено здраве и анализи, по трансфузионна хематология и Национална експертна лекарска комисия), *спешна помощ и специализирани дейности* (Национален център за обучение и квалификация на системата за спешна медицинска помощ, Център за спешна медицинска помощ по въздуха и Центъра за асистирана репродукция). Към тази група спадат и 28-те районни здравноосигурителни каси към Националната здравноосигурителна каса. Специфична категория са второстепенните разпоредители с бюджет към други ведомства, които управляват **лечебни заведения на бюджетна издръжка** (като Военномедицинска академия към Министерство на отбраната, Медицинския институт на Министерство на вътрешните работи и др.), както и **държавните висши медицински университети**, които по закон имат академична автономия.

Именно поради дуалния характер на здравната система настоящият „Сборник с тестове и задачи по счетоводство и контрол за здравни мениджъри“ е разработен като практическо помагало, което отчита тези институционални специфики.

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ЗА РАБОТА СЪС СБОРНИКА

Настоящият сборник е предназначен за студентите – бакалаври от специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ във Факултет по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ към Медицински университет – София, изучаващи дисциплината „Счетоводство и контрол“. Съдържанието му е съобразено с учебната програма, както и с приложимата нормативна уредба към месец март 2026 г. Насочен е към усвояване на фундаментални знания и практически умения по текущо счетоводно отчитане, съставяне и анализ на финансови отчети, както и детайлно разбиране на процесите по осъществяване на вътрешен и външен контрол за нуждите на ефективното здравно управление. Необходимостта от приложна насоченост и систематизиране на комплексната нормативна база обуславя появата на настоящото помагало. Същинската му част включва 16 тематични теста, обобщаващ тест и 20 практически задачи.

Основната цел на сборника е да улесни самоподготовката на обучаваните студенти, като им даде възможност да оценят и надградят нивото на своите компетентности в областта на счетоводството и контрола. За обективна проверка на придобитите знания в края на помагалото са приложени и верните отговори на всички въпроси и задачи.

Структура на тестовете и задачите

Тестовете включват въпроси от закрит и отворен тип. При закритите въпроси верният отговор се огражда с кръгче, освен в случаите на таблично съответствие, където вярната връзка се отбелязва със знака „X“. Форматите на отговорите към тях са систематизирани в три групи:

- ✓ въпроси с един верен отговор;
- ✓ въпроси с повече от един верен отговор (когато това е изрично указано в условието на конкретния въпрос);
- ✓ въпроси с отговори в табличен вид.

Представените **задачи** са примерни и илюстрират специфични стопански операции на лечебни заведения – търговски дружества. Те са разделени на два типа:

- ✓ I тип: изискващи самостоятелни изчисления за стойностно изразяване на обекта на отчитане;
- ✓ II тип: изискващи избор на вярната счетоводна статия от два предложени варианта, като избраният се огражда с кръгче.

Решаването на задачите има за цел усвояване на логиката на счетоводното записване според характера на всяка стопанска операция.

ЛЮБОПИТНИ ФАКТИ ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО

*Счетоводството има за цел да победи времето.
То ни връща към миналото и ни позволява
да надникнем в бъдещето.
Г. Емерсон*

1. Счетоводството често е дефинирано като „език на бизнеса“, тъй като систематизира и предоставя ключова информация за финансовото и имущественото състояние на стопанските субекти (организации). Тази информация е необходима на широк кръг потребители (държавни институции, инвеститори, кредитори и контрагенти) за вземане на обосновани управленски решения.

2. Професионалната общност на счетоводителите има свой международен символ, създаден от френския икономист Жан-Батист Дюмарше. Гербът изобразява везни (символ на баланса), слънце (прозрачност на стопанската дейност) и кривата на Бернули (вечност на професията). Професионалният му девиз „Science, Conscience, Indépendance“ обединява трите стълба на дейността: наука (владееене на теорията), съвест (етика и почтеност) и независимост (обективност спрямо клиента).

3. Международният ден на счетоводителя се отбелязва ежегодно на 10 ноември. На тази дата през 1494 г. венецианският математик Лука Пачиоли, считан за „баща на счетоводството“, публикува фундаменталния си труд „Всичко за аритметиката, геометрията, пропорциите и пропорционалностите“. В книгата е включен раздел „Трактат за сметките и записванията“, в който за първи път систематично се описва венецианският метод за водене на търговски книги. Този метод стои в основата на съвременното двустранно счетоводство (диплография, диграфическо счетоводство).

4. Професионалният празник на дипломираните експерт-счетоводители в България се чества от 2001 г. на 17 април. На тази дата през 1931 г. в „Държавен вестник“ е обнародван Законът за Института на заклетите експерт-счетоводители в България. С него се поставя началото на независимия финансов одит в страната и се полагат основите на първообраза на съвременния Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС).

ЛЮБОПИТНИ ФАКТИ ЗА КОНТРОЛА

*Контролът е огледалото на управлението.
Той не само отразява грешките от миналото,
но и осветява пътя към успеха в бъдещето.*
Анри Файол

1. Ако счетоводството е езикът, на който бизнесът общува, то контролът е неговата граматика. Той създава рамката за мониторинг на ресурсите, гарантирайки тяхното законосъобразно, ефективно, ефикасно и икономично управление. Чрез подходящо докладване и организация, контролът не само разкрива отклоненията, но и прогнозира рисковете, позволявайки тяхното своевременно регулиране.

2. В българската правна и икономическа доктрина понятието „контрол“ обхваща финансовото управление и контрол (вътрешния контрол) в публичния сектор, данъчно-осигурителния контрол и контрола в системата на Държавното обществено осигуряване. За останалите елементи на контролната система се използват диференцирани термини като одит, проверка, ревизия, инспекция и надзор.

3. Върховната сметна палата е първата институция за независим външен контрол на публични средства в България. Създадена със закон през 1880 г., тя функционира до 1947 г., като дейността ѝ е възстановена през 1995 г. в контекста на демократичните промени. Символът на институцията – сокол върху скала от монети – олицетворява върховенството, стабилността и защитата на държавното съкровище. Пластиката е дело на скулптора Богомил Живков и се връчва за изключителен принос към институцията. Професионалният празник на Сметната палата се отбелязва на 20 декември – датата, на която е приет първият ѝ закон. Понастоящем в правомощията на Сметната палата е извършването на финансови одити на годишните финансови отчети на бюджетните организации.

4. Със създаването на Института на заклетите експерт-счетоводители през 1931 г. страната ни се нарежда сред първите осем в света с нормативно регламентиран независим финансов одит, наред с Великобритания, Италия, Германия, Франция, САЩ, Швеция, Нидерландия. Макар дейността му да е преустановена през 1948 г., традициите на одитната функция са възродени в началото на прехода (1991 г.). Съвременният независим финансов одит се

осъществява от регистрирани одитори – членове на ИДЕС. Подобно на Сметната палата, но с фокус върху частния сектор, регистрираните одитори изразяват професионално мнение дали финансовите отчети на предприятията дават вярна и честна представа за техните активи, пасиви, финансово състояние и резултати от дейността.

5. В периода 1948-1990 г. моделът на финансовия контрол е изцяло централизиран. На национално ниво се упражнява чрез специализирани регионални структури към Министерството на финансите, като дейността е фокусирана предимно върху последващи проверки на отчетността в условията на планова икономика.

6. През 2006 г. системата за финансово управление и контрол (вътрешният контрол) в публичния сектор бе изцяло реформирана в съответствие с европейските стандарти. С приемането на три ключови закона – за финансовото управление и контрол, за вътрешния одит и за държавната финансова инспекция, бе въведена правна рамка, приложима единствено в организациите от публичния сектор. Реформата премести фокуса върху управленската отговорност на ръководителите в тези структури, подпомагани от функцията на вътрешния одит. Като признание за развитието на тази професия, от 2024 г. 31 март се отбелязва като Ден на вътрешния одитор в България.

7. За разлика от публичния сектор, в частния сектор финансовото управление и контрол (вътрешният контрол) и вътрешният одит се прилагат като добра управленска практика по решение на собствениците, без да са обект на специална законова уредба.

8. Решителна стъпка към модернизиране на българската данъчна система бе функциониращата от началото на 2006 г. Национална агенция за приходите с влизане в сила на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Реформата обедини дейностите по събиране на републиканските данъци и задължителните осигурителни вноски в една институция. Въведени бяха единни правила за установяване на спазването на данъчното и осигурителното законодателство от задължените лица чрез данъчно-осигурителния контрол.

9. Ключов етап от реформата в осигурителната система бе приетият през 1995 г. Закон за фонд „Обществено осигуряване“. Със закона средствата на държавното обществено осигуряване се отделиха от държавния бюджет и се обособиха в самостоятелен фонд. За управление на фонда се създаде Националният осигурителен институт (НОИ) като правоприемник на Главното управление „Социално осигуряване“. Стъпка от реформата бе и въведеният през 2000 г. Кодекс за задължително обществено осигуряване (понастоящем

Кодекс за социално осигуряване), уреждащ контрола от НОИ по спазване на осигурителното законодателство и законосъобразното разходване на средствата от осигурителните фондове.

ТЕСТ № 1 на тема „Счетоводство – минало, настояще и бъдеще“

1. За основоположник на съвременното счетоводство се смята:

- а) Франческо Вилла
- б) Лука Пачиоли
- в) Бенедикт Контругли
- г) Адам Смит.

2. Подредете хронологично (от 1 до 6) етапите в развитието на счетоводството според Я. В. Соколов и В. Я. Соколов:

- а) научен етап –
- б) натуралистичен етап –
- в) съвременен етап –
- г) стойностен етап –
- д) теоретико-практически етап –
- е) диграфически етап –

3. За кой от обособените етапи (от въпрос 2) се отнасят следните твърдения?

- а) счетоводството се разделя на патримониално и камерално –
- б) появяват се първите счетоводни способности –
- в) обособява се управленското счетоводство –
- г) създават се националните и международните счетоводни стандарти, както и данъчната отчетност –
- д) двойното счетоводство се обособява в две направления: юридическо и икономическо –
- е) патримониалното счетоводство се разделя на просто и двойно счетоводство –

4. Кога е издадена първата българска книга по счетоводство „Диплография, или как се държат търговски книги“?

- а) 1835 г.
- б) 1850 г.
- в) 1878 г.
- г) 1891 г.

5. Кой са авторите на първата българска книга по счетоводство (от въпрос 4)?

- а) братята Евлоги и Христо Георгиеви
- б) братята Стоян и Христо Караминкови
- в) братята Иван и Атанас Бурови
- г) братята Димитър и Константин Миладинови.

6. През коя година започва официалното преподаване на дисциплината „Счетоводство“ в България?

- а) 1850 г.
- б) 1878 г.
- в) 1884 г.
- г) 1920 г.

7. В кое учебно заведение в България се преподава за първи път дисциплината „Счетоводство“?

- а) в Софийската държавна класическа гимназия
- б) във Варненското търговско училище
- в) в Габровското взаимно училище
- г) в Свищовската държавна търговска гимназия.

8. За кой вид счетоводство се отнасят следните твърдения (отбележете с X вярната връзка)?

Твърдения	Финансово счетоводство	Управленско счетоводство
а) обслужва потребностите от информация за вътрешните потребители		
б) задоволява информационните нужди предимно на външните потребители		
в) предоставя финансова информация		
г) предоставя както финансова, така и нефинансова информация		
д) обект е на нормативно регулиране		
е) регулира се по преценка на ръководителя на предприятието		
ж) създава информация за отделни аспекти от дейността		
з) създава информация за цялостната дейност на предприятието		
и) дава информация за минал период		
й) получената информация е ориентирана към бъдещето, настоящето и миналото		
к) създава информация, която публично се оповестява		
л) създава информация, която не се оповестява публично, а в някои случаи може да бъде дори конфиденциална		

м) крайният му продукт е годишният финансов отчет		
н) крайният му резултат са отчети, отнасящи се до миналото и планови документи, касаещи настоящото и бъдещото развитие на предприятието		

9. Коя концепция се налага като ключов елемент в бъдещето на счетоводството, надграждайки финансовото счетоводство?

- а) отчитане на паричните потоци
- б) устойчиво счетоводство (ESG отчитане – Environmental, Social and Governance)
- в) управление на човешките ресурси
- г) премахване на годишните финансови отчети на хартиен носител.

ТЕСТ № 2 на тема „Общо положение и въведение в счетоводството – определение, общи изисквания, основни понятия“

1. Счетоводството е система за осигуряване на:

- а) правна и икономическа информация за нуждите на управлението на предприятието
- б) икономическа информация, базирана на определени принципи при прилагане на стойностния измерител
- в) статистическа и оперативна информация за резултатите от дейността на предприятието.

2. Кои са основните изисквания към текущото счетоводно отчитане? (с избор на повече от един верен отговор)

- а) законосъобразност при неговата организация и осъществяване
- б) оценяване на позициите по цена на придобиване
- в) документална обосновааност на стопанските операции и факти
- г) сигурност на събитията
- д) хронологична регистрация и систематизация на счетоводните документи
- е) пълно и достоверно отразяване на стопанските операции
- ж) синтетично и аналитично отчитане на стопанските операции и обекти.

3. Кои са способите за текущо счетоводно отчитане на стопанските операции на предприятията съгласно Закона за счетоводството?

- а) едностранно и двустранно счетоводно записване
- б) първично и вторично счетоводно записване
- в) хронологично и систематично счетоводно отчитане
- г) синтетично и аналитично счетоводно отчитане.

4. Съгласно Националните счетоводни стандарти (НСС) „актив“ е:

- а) съвкупността от производствени мощности и стоково-материални запаси на предприятието
- б) ресурс, придобит само чрез покупко-продажба или замяна
- в) ресурс, контролиран от предприятието в резултат на минали събития, от който се очаква бъдеща икономическа изгода.

5. Според функционалната роля и срока на използване активите биват:

- а) нематериални активи и материални активи
- б) нетекущи (дълготрайни) активи и материални запаси
- в) материални активи, вземания и парични средства
- г) нетекущи (дълготрайни) активи и текущи (краткотрайни) активи.

6. Съгласно НСС „пасив“ е:

- а) поемане на ангажимент в резултат на сключен договор
- б) настоящо задължение, произтичащо от минали събития, чието уреждане се очаква да доведе до изходящ поток от ресурси на предприятието, съдържащ икономически ползи
- в) временно използваните от предприятието привлечени (чужди) средства.

7. Според срока на изискуемост пасивите биват:

- а) ликвидни и неликвидни
- б) краткосрочни (текущи) и дългосрочни (нетекущи)
- в) вътрешни и външни.

8. Съгласно НСС „собствен капитал“ е:

- а) производствените мощности на предприятието
- б) остатъчната стойност на активите на предприятието след приспадане на всичките му пасиви
- в) задължение на предприятието, водещо до изходящ поток от ресурси.

9. Съгласно НСС „приход“ е увеличение на икономическите изгоди през отчетния период под формата на:

- а) изходящи потоци, увеличение на активи или намаление на пасиви, водещи до намаление на собствения капитал
- б) входящи потоци, увеличение на активи или намаление на пасиви, водещи до увеличение на собствения капитал (извън вноските на собствениците)
- в) входящи потоци, намаление на активи или увеличение на пасиви, водещи до намаление на собствения капитал.

10. Съгласно НСС „разход“ е намаление на икономическите изгоди през отчетния период под формата на:

- а) изходящи потоци, намаление на активи или увеличение на пасиви, водещи до намаление на собствения капитал (извън разпределенията към собствениците)
- б) входящи потоци, увеличение на активи или намаление на пасиви, водещи до увеличение на собствения капитал (извън вноските на собствениците)
- в) изходящи потоци, увеличение на активи или намаление на пасиви, водещи до увеличение на собствения капитал (извън вноските на собствениците).

11. Съгласно НСС „парични потоци“ са:

- а) извършените разходи и получените приходи от предприятието през отчетния период
- б) входящите и изходящите потоци от парични наличности на предприятието
- в) постъпленията и плащанията на парични наличности и парични еквиваленти.

12. Кои са елементите, пряко свързани с оценяването на „финансовото състояние“ на предприятието?

- а) приходите и разходите
- б) активите, пасивите и собственият капитал
- в) паричните потоци
- г) финансовите резултати (печалба или загуба).

13. Съгласно НСС „счетоводна печалба (загуба)“ е:

- а) положителната (отрицателната) разлика между приходите и разходите преди тяхното данъчно преобразуване
- б) положителната (отрицателната) разлика между приходите и разходите след тяхното данъчно преобразуване
- в) разликата между нетните приходи от продажби и себестойността на продукцията.

14. Съгласно НСС „данъчна печалба (загуба)“ е:

- а) разликата между счетоводната печалба (загуба) и разхода за данъци
- б) положителната (отрицателната) разлика между приходите и разходите преди тяхното данъчно преобразуване
- в) печалбата (загубата) за периода, определена според правилата на данъчните закони, върху която се дължи данък.

15. Какво представлява „нетната (балансова) печалба (загуба)“?

- а) положителната (отрицателната) разлика между приходите и разходите след тяхното данъчно преобразуване
- б) разликата между счетоводната печалба (загуба) и разходите за данъци
- в) разликата между нетните приходи от продажби и себестойността на продукцията.

ТЕСТ № 3 на тема „Нормативна уредба на счетоводството“

1. Общи нормативни актове, уреждащи счетоводни аспекти на дейността на предприятията в България, са (с избор на повече от един верен отговор):

- а) Търговски закон
- б) Закон за местните данъци и такси
- в) Закон за данък върху добавената стойност
- г) Закон за данъците върху доходите на физическите лица
- д) Кодекс на труда.

2. Специфичната нормативна уредба на счетоводството в лечебните заведения – търговски дружества включва (с избор на повече от един верен отговор):

- а) Национални счетоводни стандарти
- б) Закон за счетоводството
- в) Закон за публичните финанси
- г) Закон за лечебните заведения
- д) Международни счетоводни стандарти.

3. Специфичната нормативна уредба на счетоводството в бюджетните организации в сферата на здравеопазването включва (с избор на повече от един верен отговор):

- а) Национални счетоводни стандарти
- б) Закон за счетоводството
- в) Закон за публичните финанси
- г) Международни счетоводни стандарти в публичния сектор
- д) Закон за обществените поръчки.

4. Кои са отличителните черти на бюджетните организации (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) създадени са с нормативен акт
- б) осъществяват дейност в обществен интерес
- в) финансират се основно чрез бюджетни трансфери и субсидии
- г) имат за основна цел генериране на печалба
- д) прилагат специфична отчетност (бюджетно счетоводство) на касова и начислена основа.

5. Кой е основният специфичен нормативен акт, уреждащ счетоводното отчитане на предприятията в България? –

6. Коя е приложимата счетоводна база (методология) за съставяне на финансовите отчети в реалния сектор?

- а) Закон за счетоводството
- б) Национални счетоводни стандарти (НСС) или Международни счетоводни стандарти (МСС)
- в) Индивидуален сметкоплан.

7. Коя е приложимата счетоводна база (методология) за съставяне на финансовите отчети в публичния сектор (бюджетните организации)?

- а) Международни стандарти за финансово отчитане
- б) Международни счетоводни стандарти в публичния сектор
- в) Сметкоплан на бюджетните организации и указания на Министерството на финансите.

8. Коя институция приема НСС?

- а) Народно събрание
- б) Министерски съвет
- в) Министерство на финансите
- г) Институт на дипломираните експерт-счетоводители.

9. Коя институция приема МСС за прилагане в Европейския съюз?

- а) Европейска централна банка
- б) Европейска комисия
- в) Международна федерация на счетоводителите (IFAC)
- г) Съвет на международните счетоводни стандарти (IASB).

10. Съгласно Закона за счетоводството МСС включват (с избор на повече от един верен отговор):

- а) Международните стандарти за финансово отчитане
- б) Международните счетоводни стандарти в публичния сектор
- в) Международните счетоводни стандарти
- г) свързаните с тях тълкувания.

11. МСС са задължителни за прилагане от:

- а) фондации, сдружения и други нестопански организации
- б) малки и средни предприятия, които не са публични дружества (не търгуват свои акции или облигации на фондовата борса)
- в) предприятия от обществен интерес
- г) бюджетни организации.

12. НСС са приложимата счетоводна база по подразбиране за:

- а) всички предприятия в страната
- б) малки и средни предприятия, които не са задължени по закон да прилагат МСС
- в) бюджетни организации
- г) предприятия от обществен интерес.

13. Може ли предприятие, което веднъж е избрало да прилага МСС, да премине обратно към прилагане на НСС?

- а) не, веднъж избрани МСС, те са окончателни
- б) да, при условие че предприятието не е от обществен интерес и не е променяло счетоводната си база до момента
- в) да, без ограничение в броя на промените.

14. Кои нормативни актове уреждат специфичните изисквания към формата и съдържанието на счетоводните документи? (с избор на повече от един верен отговор)

- а) Наредба за командировките в страната
- б) Закон за счетоводството
- в) Търговски закон
- г) Закон за данък върху добавената стойност
- д) Закон за публичните финанси.

15. Кои актове съставляват вътрешната счетоводна уредба на предприятията в България (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) Национални счетоводни стандарти
- б) Счетоводна политика
- в) Кодекс на труда
- г) Индивидуален сметкоплан
- д) Правилник за документооборота.

ТЕСТ № 4 на тема „Основни счетоводни принципи. Счетоводна политика на предприятието“

1. Счетоводните принципи представляват:

- а) правила за счетоводно отчитане, които се въвеждат по преценка на ръководителя на предприятието
- б) нормативно установени и задължителни за прилагане правила за счетоводно отчитане
- в) специфични методи за оценка, определени индивидуално от ръководството
- г) препоръчителни насоки за водене на отчетността в публичния сектор.

2. Кои от изброените са счетоводни принципи съгласно Закона за счетоводството (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) начисляване
- б) оценяване на позициите по цена на придобиване
- в) документална обосновааност на стопанските операции и факти
- г) действащо предприятие
- д) компенсиране
- е) съпоставимост между приходите и разходите
- ж) предимство на съдържанието пред формата
- з) последователност на представянето и сравнителна информация
- и) същественост
- й) независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс
- к) предпазливост.

3. Какво представлява счетоводната политика на предприятието (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) съвкупност от принципи, концепции и изходни положения
- б) специфични правила, бази и процедури за отчитане на дейността
- в) технически указания за попълване на първични документи
- г) рамка за представяне на информацията във финансовите отчети.

4. Кой утвърждава счетоводната политика на предприятието?

- а) главният счетоводител
- б) съставителят на финансовия отчет
- в) ръководителят на предприятието
- г) финансовият контролор.

5. Кое от твърденията за счетоводната политика на предприятието не е вярно?

- а) разработва се до началото на отчетния период
- б) има универсален характер
- в) прилага се през целия отчетен период
- г) оповестява се в приложението към годишния финансов отчет.

6. При кои условия е допустима промяна в счетоводната политика (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) когато това се изисква по закон или счетоводен стандарт
- б) когато предприятието е реализирало загуба през предходния период
- в) когато се увеличава или намалява основният капитал на предприятието
- г) когато води до по-подходящо представяне на информацията във финансовия отчет.

7. Предположението, че предприятието ще продължи дейността си в обозримо бъдеще и няма намерение за ликвидация или необходимост от нея, е израз на принципа:

- а) предпазливост
- б) действащо предприятие
- в) същественост
- г) разумна увереност.

8. Забраната за прихващане между активи и пасиви или между приходи и разходи, изискваща тяхното поотделно отчитане, е израз на принципа:

- а) предимство на съдържанието пред формата
- б) начисляване
- в) компенсиране
- г) предпазливост.

9. Оценяване и отчитане на предполагаемите рискове и очакваните евентуални загуби при счетоводното отразяване на стопанските операции е израз на принципа:

- а) съпоставимост на приходите и разходите
- б) предпазливост
- в) същественост
- г) действащо предприятие.

10. Отчитането на всички приходи и разходи за периода, за който се отнасят, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства, е в изпълнение на принципа:

- а) същественост
- б) начисляване
- в) предимство на съдържанието пред формата
- г) разумна увереност.

11. При финансов лизинг лизингополучателят отчита в баланса си наетия актив, въпреки че няма юридическо право на собственост върху него, в изпълнение на принципа:

- а) документална обосновааност на стопанските операции и факти
- б) предпазливост
- в) предимство на съдържанието пред формата
- г) начисляване.

12. Изискването за съвпадение между крайните салда на предходния и началните салда на текущия отчетен период произтича от принципа:

- а) последователност на представянето и сравнителна информация
- б) независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между началния и крайния баланс
- в) съпоставимост между приходите и разходите
- г) действащо предприятие.

13. Изискването за запазване на класификацията на статиите, счетоводната политика и методите на оценяване през следващите отчетни периоди произтича от принципа:

- а) независимост на отделните отчетни периоди
- б) последователност на представянето и сравнителна информация
- в) съпоставимост между приходите и разходите
- г) начисляване.

ТЕСТ № 5 на тема „Организация на счетоводството в предприятието – общи положения, задължения и отговорности на ръководителя на предприятието, изисквания към съставителите на финансови отчети“

1. Организацията на счетоводството на предприятието зависи от (с избор на повече от един верен отговор):

- а) правния статут на предприятието
- б) предмета на дейност на предприятието
- в) организационната и функционалната структура на предприятието
- г) дизайна на използвания счетоводен софтуер
- д) действащото счетоводно законодателство.

2. Според времето на извършване счетоводното отчитане бива:

- а) текущо и хронологично
- б) текущо и периодично
- в) текущо и годишно.

3. Текущото счетоводно отчитане включва:

- а) хронологично и синтетично отчитане
- б) синтетично и аналитично отчитане
- в) хронологично и систематично отчитане.

4. Информацията от текущото счетоводно отчитане е предназначена пряко за:

- а) външни потребители
- б) вътрешни потребители (ръководството на предприятието)
- в) единствено за контролните органи на държавата.

5. Хронологичното счетоводно отчитане е свързано със:

- а) съставянето на финансовия отчет на предприятието
- б) регистрирането на всяка стопанска операция във времето
- в) последователното номериране на счетоводните документи.

6. Систематичното счетоводно отчитане е свързано със:

- а) групирането на стопанските операции по икономическо съдържание чрез сметки
- б) обобщаването на данните във финансовия отчет на предприятието
- в) периодичното инвентаризиране на активите и пасивите.

7. Систематичното счетоводно отчитане се дели на:

- а) балансово и задбалансово
- б) синтетично и аналитично
- в) обобщено и детайлно.

8. Аналитичното счетоводно отчитане е свързано със:

- а) обобщено отразяване на стопанските операции само в паричен израз
- б) съставяне на обобщени показатели за активите и пасивите на предприятието
- в) детайлизиране на информацията чрез използване на парични, натурални и трудови измерители.

9. Крайният продукт на текущото счетоводно отчитане е:

- а) счетоводната политика
- б) финансовият отчет
- в) оборотната ведомост.

10. Крайният продукт на периодичното счетоводно отчитане е:

- а) оборотната ведомост
- б) финансовият отчет
- в) главната книга.

11. Ръководителят на предприятието има като задължения и отговорности (с избор на повече от един верен отговор):

- а) да организира текущото отчитане съгласно Закона за счетоводството
- б) да подпомогне въвеждането на системи за финансово управление и контрол
- в) да утвърди индивидуалния сметкоплан и формата на счетоводството
- г) да определи реда за документооборота в предприятието
- д) да отговаря за съставянето и публикуването на финансовите отчети и годишните доклади.

12. Съставители на финансови отчети на предприятия могат да бъдат (с избор на повече от един верен отговор):

- а) само физически лица, които са в служебно правоотношение с предприятието
- б) физически лица, които са в трудово, служебно или облигационно правоотношение с предприятието
- в) счетоводни предприятия
- г) регистрирани одитори.

13. На какви изисквания трябва да отговарят съставителите на финансови отчети (с избор на повече от един верен отговор)?

а) да имат завършено висше счетоводно-икономическо образование и съответстващ на степента му стаж в областта на отчитането и контрола (от 2 до 4 години)

б) да имат друго висше икономическо образование и най-малко 5 години стаж в областта на отчитането и контрола

в) да имат средно икономическо образование и най-малко 8 години стаж като счетоводител

г) да са регистрирани като одитори в Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)

д) да не са осъждани за престъпления от общ характер (например стопански престъпления, свързани с измами, данъчни нарушения или злоупотреби).

**ТЕСТ № 6 на тема „Документиране на стопанските операции.
Документооборот“**

1. Съдържанието на стопанските операции се отразява във:

- а) счетоводни документи
- б) счетоводни статии
- в) финансовия отчет.

2. Формата на счетоводните документи е:

- а) законовоопределена
- б) определена в счетоводните стандарти
- в) определена по преценка на ръководителя на предприятието.

3. Видовете счетоводни документи по Закона за счетоводството са (с избор на повече от един верен отговор):

- а) регистри
- б) извънсчетоводни регистри
- в) първични счетоводни документи
- г) извънсчетоводни книги
- д) вторични счетоводни документи.

4. Регистърът е носител на:

- а) хронологично систематизирана информация за стопански операции от първични и/или вторични счетоводни документи
- б) хронологично подредена информация за събития, извлечена от извънсчетоводни документи
- в) синтетична и аналитична информация, формирана чрез инвентаризация на активите.

5. Погрешно съставени първични счетоводни документи:

- а) могат да се поправят
- б) анулират се, след което се съставят нови
- в) и двата варианта са възможни.

6. Външни за предприятието счетоводни документи, съставени на чужд език:

- а) задължително се придружават от легализиран превод на български език
- б) се превеждат на български език само когато това се изисква по закон
- в) се превеждат по преценка на ръководителя на предприятието.

7. Първичният счетоводен документ, адресиран до външен получател, следва да съдържа най-малко следната информация (с избор на повече от един верен отговор):

- а) наименование и номер на документа, съдържащ арабски или римски цифри
- б) наименование и номер на документа, съдържащ само арабски цифри
- в) дата на издаване
- г) наименование или име, адрес и идентификационен номер на издателя и получателя
- д) предмет и стойностно изражение на стопанската операция
- е) предмет, натурално и стойностно изражение на стопанската операция
- ж) име и подпис на съставителя на документа
- з) печат на фирмата.

8. Първичният счетоводен документ, който засяга само дейността на предприятието, следва да съдържа най-малко следната информация (с избор на повече от един верен отговор):

- а) наименование и номер на документа, съдържащ само арабски цифри
- б) дата на издаване
- в) наименование на предприятието
- г) предмет и стойностно изражение на стопанската операция
- д) предмет, натурално и стойностно изражение на стопанската операция
- е) име и подпис на съставителя на документа
- ж) име и подпис на ръководителя на предприятието
- з) печат на фирмата.

9. Кой носи отговорност за достоверното представяне на информация в първичните счетоводни документи?

- а) ръководителят на предприятието
- б) финансовият контролор
- в) физическото лице, което е съставило и подписало съответните документи
- г) физическото лице, което е съставило финансовия отчет.

10. Документооборотът представлява:

- а) регистрирането на документите в деловодната система
- б) движението на счетоводните документи от момента на тяхното съставяне или получаване до момента на предаването им в постоянния счетоводен архив
- в) приемането, обработването и проверката на счетоводните документи.

11. От изброените счетоводни документи отбележете само вътрешните за предприятието (напр. лечебно заведение) (с избор на повече от един верен отговор):

- а) ведомост за заплати
- б) банково извлечение за деня
- в) авансов отчет за отчитане на подотчетно лице
- г) искане за отпускане на консумативи от склада
- д) фактура от доставчик на електроенергия
- е) приходен и разходен касов ордер
- ж) сметка за изплатени суми по извънтрудови правоотношения
- з) стокова разписка за доставени медикаменти
- и) болничен лист.

12. От изброените счетоводни документи отбележете само външните за предприятието (напр. лечебно заведение) (с избор на повече от един верен отговор):

- а) фактура за покупка на консумативи
- б) квитанция за платена държавна такса
- в) стокова разписка за приети дезинфектанти
- г) протокол за бракуване на медицинска апаратура
- д) дебитно или кредитно известие от доставчик
- е) инвентаризационен опис на медикаменти
- ж) пътен лист за линейка
- з) заповед за командировка на медицински персонал
- и) застрахователна полица за медицинска апаратура.

13. Какъв е срокът за съхраняване на счетоводни регистри и финансови отчети, включително документи за данъчен контрол, одит и последващи финансови инспекции?

- а) 3 години
- б) 5 години
- в) 10 години
- г) 50 години.

ТЕСТ № 7 на тема „Счетоводно отразяване на информацията за стопанските операции. Сметкоплан на предприятието“

1. Всяка стопанска операция се характеризира с това, че:

- а) предизвиква изменение най-малко в два обекта на отчитане
- б) засяга с еднакъв стойностен размер и противоположен характер само два обекта на отчитане
- в) предизвиква двустранно изменение в най-малко два обекта на отчитане с еднакъв стойностен размер.

2. Стопанските операции се отразяват счетоводно чрез:

- а) съставяне на счетоводни статии
- б) изготвяне на счетоводни документи
- в) съставяне на финансови отчети.

3. Как се нарича съвкупността от няколко взаимосвързани стопански операции, протичащи в определена последователност?

- а) стопански процес
- б) стопанска дейност
- в) стопански кръгооборот.

4. Счетоводната статия е писмен израз на:

- а) документирането на стопанските операции
- б) двойното счетоводно записване на стопанските операции
- в) балансовото обобщаване.

5. В зависимост от броя на кореспондиращите сметки счетоводните статии могат да бъдат:

- а) аналитични и синтетични
- б) прости и сложни
- в) активни и пасивни.

6. Коригиращи счетоводни статии се съставят:

- а) само при установяване на техническа грешка в сумата
- б) само при грешно посочени счетоводни сметки
- в) за изправяне на грешки или за отразяване на промени в оценките на отчетните обекти
- г) единствено в края на отчетната година.

7. Структурата на активна счетоводна сметка включва (с избор на повече от един верен отговор):

- а) начално и/или крайно дебитно салдо
- б) начално и/или крайно кредитно салдо
- в) дебитен и/или кредитен оборот
- г) дебитен и/или кредитен сбор.

8. При пасивните счетоводни сметки намаленията се отразяват:

- а) по дебита им
- б) по кредита им
- в) в зависимост от вида на стопанската операция.

9. Според степента на обобщаване на информация за отчетните обекти счетоводните сметки биват:

- а) балансови и задбалансови
- б) операционно-резултатни и финансово-резултатни
- в) аналитични и синтетични.

10. На кой ред са изброени само пасивни счетоводни сметки?

- а) „Задължения към персонала“, „Вземания от доставчици по аванси“, „Получени заеми“
- б) „Задължения към персонала“, „Задължения към клиенти по аванси“, „Получени заеми“
- в) „Задължения към персонала“, „Вземания от клиенти“, „Получени заеми“.

11. Коя от изброените сметки е активно-пасивна?

- а) „Печалби и загуби от текущата година“
- б) „Приходи от продажби на услуги“
- в) „Вземания по липси и начети“.

12. От кой тип стопански операции е получаването на банков заем?

- а) засягащи само пасиви
- б) засягащи активи и пасиви в посока на увеличение
- в) засягащи активи и пасиви в посока на намаление.

13. Пълната структура на аналитичните сметки се определя във:

- а) индивидуалния сметкоплан на предприятието
- б) счетоводната политика на предприятието
- в) правилника за документооборота на предприятието.

**ТЕСТ № 8 на тема „Финансови отчети – елементи,
обща изисквания и видове“**

1. Финансовите отчети представят в структуриран вид информация за финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци на предприятието чрез следните елементи (с избор на повече от един верен отговор):

- а) печалба или загуба
- б) активи, пасиви и собствен капитал
- в) приходи и разходи
- г) постъпления и плащания
- д) стопански операции и процеси.

2. Информацията, представена във финансовите отчети, трябва да е:

- а) разбираема, уместна, надеждна и сравнима
- б) вярна, честна, полезна и сравнима
- в) разбираема, точна, надеждна и сравнима.

3. Основната цел на финансовите отчети е:

- а) да осигурят информация за нуждите на контролните органи
- б) да представят информация за финансовото състояние, резултатите и паричните потоци на предприятието при вземане на икономически решения от широк кръг потребители
- в) да систематизират отчетната информация в нормативно определени форми.

4. Външни потребители на информацията от финансовите отчети са (с избор на повече от един верен отговор):

- а) настоящи и потенциални инвеститори
- б) държавни органи и институции
- в) синдикални организации и служители
- г) кредитори и доставчици
- д) органите на управление на предприятието

5. В зависимост от информационните потребности, които задоволяват, финансовите отчети биват:

- а) с общо предназначение и със специално предназначение
- б) с общо предназначение и със специфично предназначение
- в) стратегически и оперативни
- г) индивидуални и колективни.

6. В зависимост от отчетния период, за който се съставят, финансовите отчети биват:

- а) дългосрочни и краткосрочни
- б) периодични и годишни
- в) междинни и годишни
- г) текущи и годишни.

7. В зависимост от броя на предприятията, за които се съставят, финансовите отчети биват:

- а) единични и обобщени
- б) единични и консолидирани
- в) индивидуални и консолидирани
- г) индивидуални и обобщени.

8. Пълният комплект на годишния финансов отчет включва (с избор на повече от един верен отговор):

- а) счетоводен баланс
- б) отчет за приходите и разходите
- в) отчет за собствения капитал
- г) отчет за паричните потоци
- д) одиторски доклад
- е) доклад за дейността на предприятието (включващ отчет за устойчивостта)
- ж) приложение.

9. Кой от компонентите на годишния финансов отчет не е с отчетна форма (от въпрос 8)? –

10. Формата, структурата и съдържанието на пълния комплект на финансовия отчет се определят:

- а) от ръководителя на предприятието
- б) с приложимите счетоводни стандарти
- в) с Търговския закон
- г) от съставителя на финансовия отчет.

11. Финансовите отчети се подписват от:

- а) ръководителя на предприятието и главния счетоводител
- б) ръководителя на предприятието и юрисконсулта
- в) одитора, изготвил одиторския доклад
- г) ръководителя на предприятието и съставителя на финансовия отчет.

12. Задължението за публикуване на информация по Закона за счетоводството от лечебните заведения – търговски дружества с над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала, обхваща :

- а) годишния финансов отчет и междинните отчети
- б) годишния финансов отчет, годишния доклад за дейността (включващ отчет за устойчивостта) и одиторския доклад
- в) единствено годишния си финансов отчет
- г) единствено годишната данъчна декларация по ЗКПО.

13. Законово установеното място за представяне за обявяване на посочените в предходния въпрос актове е:

- а) специализирано икономическо издание
- б) Регистърът на юридическите лица с нестопанска цел
- в) Търговският регистър към Агенцията по вписванията
- г) официалната интернет страница на съответното лечебно заведение.

Тест № 9 на тема „Счетоводен баланс – информационна цел, структура, основни понятия. Същност на балансовия принцип“

1. Информационната цел на счетоводния баланс е представянето в парично изражение на:

- а) движението на паричните потоци на предприятието за определен отчетен период
- б) финансовото състояние на предприятието към определена дата
- в) финансовия резултат от дейността на предприятието за определен отчетен период.

2. Счетоводният баланс се съставя въз основа на информация за:

- а) дебитните и кредитните обороти по счетоводните сметки за активите, пасивите и собствения капитал към датата на съставяне
- б) крайните салда по счетоводните сметки за активите, пасивите и собствения капитал към датата на съставяне
- в) начислените приходи и разходи на предприятието за отчетния период.

3. Йерархичната структура на счетоводния баланс включва:

- а) групи и статии
- б) раздели и статии
- в) раздели, групи и статии.

4. Съгласно приложимите счетоводни стандарти формата на счетоводния баланс е:

- а) само едностранна
- б) само двустранна
- в) едностранна или двустранна, конкретно избрана от предприятието.

5. Математическият израз на балансовия принцип е:

- а) $\text{Активи} = \text{Собствен капитал} + \text{Пасиви}$
- б) $\text{Собствен капитал} = \text{Активи} + \text{Пасиви}$
- в) $\text{Пасиви} = \text{Собствен капитал} + \text{Активи}$.

6. Активът на счетоводния баланс показва:

- а) правния произход на имуществото на предприятието
- б) конкретния състав и формата на превъплъщение на капитала на предприятието
- в) източниците на финансиране на дейността.

7. В счетоводния баланс активите се подреждат по:

- а) хронологичен ред на тяхното придобиване
- б) степен на тяхната изискуемост
- в) степен на тяхната ликвидност.

8. Дълготрайните материални активи в счетоводния баланс са (с избор на повече от един верен отговор):

- а) административни сгради
- б) инвестиционни сгради
- в) трудови ресурси
- г) транспортни средства
- д) компютърна техника
- е) програмни продукти.

9. В пасива на счетоводния баланс се посочват (с избор на повече от един верен отговор):

- а) вземания от клиенти
- б) задължения към персонала
- в) собствения капитал
- г) записан, но невнесен капитал
- д) финансираня
- е) приходи за бъдещи периоди.

10. Собственият капитал на предприятието включва (с избор на повече от един верен отговор):

- а) текуща печалба или загуба
- б) записан, но невнесен капитал
- в) законови резерви
- г) неразпределена печалба или непокрита загуба от минали години
- д) финансираня
- е) записан (основен) капитал.

11. Кои от изброените позиции се посочват като отрицателни величини в счетоводния баланс (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) текущата загуба
- б) разходите за бъдещи периоди
- в) непокритата загуба от минали години
- г) предоставените заеми
- д) отрицателните разлики от промяна на валутните курсове.

12. Как се отбелязват отрицателните величини в счетоводния баланс? –

.....

13. Кога собственият капитал на предприятието може да бъде отрицателна величина в счетоводния баланс?

а) когато непокритата загуба от минали години превишава текущата печалба

б) когато сумата на всички натрупани загуби (от минали години и текуща) превишава общата сума на записания (основния) капитал и резервите

в) когато формираните резерви не са достатъчни за покриване на текущата загуба.

ТЕСТ № 10 на тема „Отчет за приходите и разходите – информационна цел, структура, основни понятия“

1. Информационната цел на отчета за приходите и разходите е представянето в парично изражение на:

- а) финансовото състояние на предприятието към определена дата
- б) движението на паричните потоци на предприятието за определен отчетен период
- в) финансовия резултат от дейността на предприятието за определен отчетен период.

2. Съгласно Закона за счетоводството какво се разбира под „отчетен период“? –

3. Йерархичната структурата на отчета за приходите и разходите включва:

- а) раздели, групи и статии
- б) раздели и статии
- в) групи и статии.

4. Съгласно приложимите счетоводни стандарти формата на отчета за приходите и разходите е:

- а) само едностранна
- б) само двустранна
- в) едностранна или двустранна, конкретно избрана от предприятието.

5. В отчета за приходите и разходите като „Разходи“ се отразяват (с избор на повече от един верен отговор):

- а) балансова стойност на продадените активи
- б) разходи за придобиване на активи по стопански начин
- в) разходи за персонала
- г) разходи за бъдещи периоди.

6. На кои дълготрайни активи се начисляват амортизации („Разходи за амортизации“) (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) въведени в употреба линейки за спешна помощ
- б) сградата на съответното лечебно заведение
- в) земята под сградата на съответното лечебно заведение
- г) бракувано медицинско оборудване
- д) действащата болнична информационна система.

7. Кои разходи се отразяват като „Разходи за външни услуги“ в отчета за приходите и разходите (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) разходи за служебни пътувания и командировки
- б) разходи за транспортиране и обезвреждане на опасни отпадъци
- в) разходи за наем на медицинско оборудване
- г) представителни разходи
- д) разходи за охранителна дейност.

8. Кои разходи се отразяват като „Други разходи“ в отчета за приходите и разходите (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) разходи за глоби, санкции и неустойки по договори с РЗОК
- б) разходи за транспорт на хемодиализно болни
- в) текущи ремонти на медицинска апаратура
- г) разходи за данъци и такси
- д) брак на остаряла медицинска апаратура.

9. В отчета за приходите и разходите като „Приходи“ се отразяват (с избор на повече от един верен отговор):

- а) отрицателна разлика от промяна на валутни курсове
- б) разходи за придобиване на активи по стопански начин
- в) нетни приходи от продажби на услуги
- г) приходи за бъдещи периоди
- д) приходи от финансираня.

10. Приходите се отчитат по модела на:

- а) активна счетоводна сметка
- б) пасивна счетоводна сметка
- в) активно-пасивна счетоводна сметка.

11. Съгласно Закона за счетоводството нетните приходи от продажби са:

а) сумите от продажба на стоки и услуги, намалени с търговските отстъпки, данъка върху добавената стойност и други данъци, пряко свързани с приходите

б) разликата между приходите от продажба на стоки и услуги и разходите за заплати и осигуровки

в) положителната разлика между приходите и разходите на предприятието.

12. Информация за счетоводната печалба (загуба) ни дава:

- а) отчетът за собствения капитал
- б) отчетът за приходите и разходите
- в) отчетът за паричните потоци
- г) счетоводният баланс.

13. Посочете как се представя в отчета за приходите и разходите текущата счетоводна загуба и балансовата загуба на предприятието?

- а) като положителни величини, на съответните за тях позиции
- б) като отрицателни величини (със знак минус)
- в) като отрицателни величини (в скоби).

**ТЕСТ № 11 на тема „Финансов одит – цел, видове и обхват.
Документиране на резултатите от финансовия одит“**

1. Основните цели на финансовия одит са свързани със (с избор на повече от един верен отговор):

- а) изразяване на независимо мнение относно достоверността на финансовите отчети във всички съществени аспекти
- б) извършване на пълна проверка на всички първични счетоводни документи за съответния период
- в) установяване наличието на административни нарушения и предприемане на съответните действия за налагане на санкции
- г) потвърждаване, че финансовият отчет е изготвен в съответствие с приложимата рамка за финансово отчитане.

2. В зависимост от правния статус на одитирания обект (организация), финансовият одит бива (с избор на повече от един верен отговор):

- а) независим финансов одит, извършван от дипломирани експерт-счетоводители
- б) независим финансов одит, извършван от регистрирани одитори
- в) финансов одит, извършван от Сметната палата на Република България
- г) финансов одит, извършван от вътрешни одитори в публичния сектор.

3. Кога е създадена най-старата одитна институция в България – Сметната палата?

- а) 1878 г.
- б) 1879 г.
- в) 1880 г.

4. През коя година е поставено началото на независимия финансов одит в България?

- а) 1880 г.
- б) 1931 г.
- в) 1948 г.

5. Независимият финансов одит бива следните два вида:

- а) задължителен и доброволен
- б) задължителен и специфичен
- в) текущ и последващ
- г) предварителен и текущ.

6. Регистрираните одитори по смисъла на Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта са:

- а) само физически лица
- б) физически лица или одиторски дружества
- в) финансово-счетоводни къщи
- г) одиторски дружества и счетоводни къщи.

7. Способите за упражняване на одиторска професия от регистриран одитор са (с избор на повече от един верен отговор):

- а) пряко като физическо лице или чрез участие в търговско дружество, съответстващо на изискванията за одиторско дружество
- б) чрез участие в одиторско дружество, вписано в Регистъра на регистрираните одитори, или в гражданско дружество по Закона за задълженията и договорите
- в) чрез участие като съдружник в две или повече одиторски дружества едновременно
- г) чрез заемане на длъжност като държавен служител в Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори
- д) по трудов или облигационен договор с одиторско дружество.

8. Кой орган упражнява контрол върху дейността на регистрираните одитори?

- а) Министерството на финансите
- б) Комисията за финансов надзор
- в) Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори
- г) Института на дипломираните експерт-счетоводители.

9. На задължителен независим финансов одит от регистрирани одитори подлежат годишните и консолидираните финансови отчети на (с избор на повече от един верен отговор):

- а) УМБАЛ „Царица Йоанна – ИСУЛ” ЕАД
- б) Медицински университет – София
- в) Изпълнителна агенция по лекарствата
- г) МБАЛ „Лозенец“ ЕАД
- д) Диагностично-консултативен център XXV – София ЕООД.

10. Независим финансов одит от регистрирани одитори се извършва въз основа на:

- а) решение на колективния орган на предприятието доверител
- б) договор за възлагане на финансов одит, подписан от предприятието доверител и регистрирания одитор
- в) писмо за поемане на одиторски ангажимент, подписано от предприятието доверител и регистрирания одитор
- г) утвърдена от ръководителя на предприятието програма.

11. Резултатите от извършения от регистрирани одитори независим финансов одит се документират във:

- а) одитен доклад и становище (за заверка без резерви, за заверка без резерви с обръщане на внимание, за заверка с резерви) или отказ от изразяване на становище по финансовия отчет
- б) одиторски доклад с мнение (немодифицирано, квалифицирано, отрицателно) или отказ от изразяване на мнение по финансовия отчет
- в) одитен доклад с мнение (немодифицирано, квалифицирано, отрицателно) или отказ от изразяване на мнение по финансовия отчет
- г) одиторски сертификат за съответствие и доклад с препоръки към ръководството.

12. Сметната палата извършва финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на (с избор на повече от един верен отговор):

- а) Министерството на здравеопазването
- б) Националната здравноосигурителна каса
- в) Изпълнителната агенция „Медицински надзор“
- г) Националният осигурителен институт
- д) Военномедицинската академия.

13. Възлагането на финансов одит от Сметната палата се извършва със:

- а) заповед на председателя на Сметната палата
- б) заповед на отговорния заместник-председател на Сметната палата
- в) годишната програма за одитната дейност на Сметната палата
- г) решение на Сметната палата.

14. Като използвате терминологията на отговорите от въпрос 11, напишете в каква форма се документират резултатите от извършения от Сметната палата финансов одит? –

15. Кои от твърденията за годишните финансови отчети на лечебните заведения – второстепенни разпоредители с бюджет, са верни (с избор на повече от един верен отговор)?

а) те са част от консолидирания годишен финансов отчет на съответния първостепенен разпоредител с бюджет (напр. Министерство на здравеопазването, Министерство на отбраната и др.)

б) подлежат на задължителен независим финансов одит от регистрирани одитори

в) задължително се публикуват самостоятелно в Търговския регистър

г) не са предмет на отделен финансов одит от Сметната палата.

**ТЕСТ № 12 на тема „Вътрешен контрол – цел и специфики.
Инвентаризацията като способ на вътрешния контрол“**

1. В зависимост от местоположението на субекта (контролиращия орган) спрямо обекта на контрол (проверяваната организация), видовете контрол са:

- а) предварителен, текущ и последващ
- б) вътрешен и външен
- в) държавен и обществен
- г) всеобхватен и тематичен.

2. През какви основни фази преминава контролният процес (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) възлагане на контрола
- б) нормоустановяваща фаза
- в) подготвителна фаза
- г) констативна фаза
- д) оценъчна фаза
- е) аналитична фаза
- ж) коригираща фаза
- з) фаза на докладване.

3. Съвременната концепция за вътрешен контрол се свързва със:

- а) създаването на Института на вътрешните одитори
- б) възникването на независим финансов одит
- в) първоначалното въвеждане на финансовата отчетност
- г) обособяването на финансовия мениджмънт като научна дисциплина.

4. Според съвременните методологии вътрешният контрол се определя като:

- а) статичен набор от правила и процедури за ограничаване на разходите
- б) инструмент за установяване само на закононарушения и грешки
- в) дейност, извършвана единствено от специализираното звено за вътрешен одит
- г) динамичен процес, интегриран в цялостното управление на организацията.

**5. За кой сектор се отнасят следните твърдения за вътрешния контрол?
(отбележете с X върната връзка)**

Твърдения	Публичен сектор	Частен сектор
а) представлява законово регламентирана дейност		
б) осъществява се по преценка на ръководството		
в) има препоръчителен характер за организацията		
г) задължителен е за прилагане в организацията		
д) насочен е към ефективност, ефикасност и икономичност на дейността		
е) насочен е към спазване на законодателството, вътрешните актове и договорите		

6. Основната цел на вътрешния контрол в публичния сектор е:

- а) да осигури разумна увереност, че целите на организацията ще бъдат постигнати
- б) да гарантира абсолютна сигурност, че целите на организацията ще бъдат постигнати
- в) да постигне максимални ползи с минимални разходи
- г) да елиминира напълно риска от грешки и злоупотреби.

7. Обхватът на вътрешния контрол в публичния сектор включва:

- а) само финансовите параметри на организацията
- б) само дейността на счетоводния отдел
- в) единствено процедурите по възлагане на обществени поръчки
- г) всички аспекти от дейността на организацията.

8. В публичния сектор вътрешният контрол се реализира чрез:

- а) дейността по вътрешен одит
- б) изграждане на системи за финансово управление и контрол
- в) периодични проверки от външни консултанти
- г) извършване на годишна инвентаризация.

9. Кой отговаря за функционирането на вътрешния контрол в публичния сектор?

- а) колективният орган на управление
- б) ръководителят на съответната организация
- в) ръководителят на звеното за вътрешен одит
- г) финансовият контрольор на организацията.

10. Обект на инвентаризация, като способ на вътрешния контрол, са:

- а) дълготрайните материални активи и разчетите на предприятието
- б) дълготрайните и краткотрайните активи на предприятието
- в) активите и пасивите на предприятието
- г) дълготрайните активи.

11. Съгласно Закона за счетоводството срокът за извършване на инвентаризация е:

- а) най-малко веднъж на три години
- б) най-малко веднъж на две години
- в) най-малко веднъж годишно
- г) само при смяна на материално отговорното лице.

12. Кои твърдения за сроковете за инвентаризация в бюджетните организации са верни (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) сроковете съвпадат с общите разпоредби на Закона за счетоводството за извършване на инвентаризация
- б) министърът на финансите е определил специфични (по-дълги) срокове за инвентаризация на нефинансовите дълготрайни активи
- в) ръководителят на организацията може да определи по-кратки срокове от минимално фиксираните в указанията на министъра на финансите
- г) нормативно не са фиксирани задължителни срокове и инвентаризацията се извършва само по решение на ръководителя.

13. В зависимост от обхвата на обектите, инвентаризациите биват:

- а) пълни и частични
- б) генерални и репрезентативни
- в) пълни и репрезентативни
- г) периодични и извънредни.

14. В кои случаи предприятията извършват извънредни инвентаризации (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) по инициатива на ръководителя на предприятието
- б) при смяна на материално отговорно лице
- в) при предаване на носители на счетоводна информация в Националния архивен фонд
- г) при извънредни обстоятелства (природни бедствия, кражби и др.)
- д) по повод съставяне на коригиращи счетоводни статии.

15. Резултатите от инвентаризацията се отразяват в следните основни документи: *(с избор на повече от един верен отговор)*

- а) инвентаризационен опис
- б) инвентаризационна разписка
- в) сравнителна таблица
- г) сравнителна ведомост
- д) приемо-предавателен протокол.

ТЕСТ № 13 на тема „Вътрешен одит – цел и специфики“

1. За кой сектор се отнасят твърденията за вътрешния одит? (отбележете с X върната връзка)

Твърдения	Публичен сектор	Частен сектор
а) изгражда се задължително по силата на закон при определени условия		
б) осъществява се по преценка на ръководството		
в) подлежи на докладване пред министъра на финансите (чрез годишни доклади)		
г) провежда се основно за защита интересите на собствениците		
д) оценява системите за финансово управление и контрол в организацията		
е) основава се на вътрешни корпоративни политики и пазарни стандарти		

2. Основната цел на вътрешния одит в публичния сектор е:

- а) изграждане и функциониране на системите за финансово управление и контрол
- б) подобряване на дейността и подпомагане на ръководството за постигане на целите
- в) подпомагане на ръководството за подобряване на финансовото отчитане
- г) гарантиране на пълното съответствие с нормативните изисквания и предотвратяване на грешки.

3. Вътрешният одит в публичния сектор се осъществява от:

- а) само един вътрешен одитор
- б) звено за вътрешен одит
- в) одитен комитет
- г) финансовия контролор.

4. Кои са принципите за осъществяване на вътрешния одит в публичния сектор (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) независимост и обективност
- б) надеждност и безпристрастност
- в) компетентност и професионална грижа
- г) почтеност и поверителност.

5. Кои процеси оценява и подобрява вътрешният одит в публичния сектор (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) управление на риска
- б) опазване на активите и информацията
- в) контрол
- г) управление.

6. Чрез какви одитни ангажименти се осъществява вътрешният одит в публичния сектор (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) за даване на мнение
- б) за даване на увереност
- в) за даване на съвет
- г) за консултиране.

7. Кой одитен ангажимент в публичния сектор се извършва по инициатива на ръководителя на организацията? –

8. При кой одитен ангажимент в публичния сектор целта и обхватът се определят съвместно с ръководителя на организацията? –

9. За кой одитен ангажимент в публичния сектор се изготвя одитен доклад? –

10. Кои лечебни заведения – търговски дружества, имат задължението да създадат звено за вътрешен одит?

- а) със 100 на сто държавно или общинско участие в капитала и годишен оборот над 10 млн. лв. през последния отчетен период
- б) с над 50 на сто държавно или общинско участие в капитала и годишен оборот над 10 млн. лв. за всяка от последните три години
- в) частна собственост и годишен оборот над 10 млн. лв. през последния отчетен период
- г) със 100 на сто държавно или общинско участие в капитала, независимо от техния годишен оборот.

11. Как е изградено звеното за вътрешен одит в публичния сектор?

- а) като централизирана структура към Министерство на финансите
- б) като независим външен консултативен орган
- в) в структурата на организацията, на пряко подчинение на нейния ръководител
- г) като специализирана дирекция към Сметната палата.

12. Кои твърдения за звеното за вътрешен одит в публичния сектор са верни (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) изпълнява консултативни функции
- б) изпълнява санкциониращи функции при откриване на нарушения
- в) предоставя обективна оценка относно процес, система или друг обект на одита
- г) носи отговорност за управлението на рисковете в организацията.

13. Кои твърдения за одитния комитет в публичния сектор са верни (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) той е независим консултативен орган към ръководителя на организацията
- б) осъществява наблюдение върху дейността на организацията и вътрешния одит, като дава препоръки
- в) в състава му задължително се включва ръководителят на звеното за вътрешен одит
- г) неговите членове не могат да участват пряко в управлението и контрола на организацията.

ТЕСТ № 14 на тема „Системи за финансово управление и контрол – цел, обхват и елементи“

1. Основната цел на системите за финансово управление и контрол (СФУК) в публичния сектор е:

- а) осигуряване на пълна гаранция срещу грешки и злоупотреби при управлението на публичните средства
- б) своевременно установяване на административни нарушения и налагане на съответните санкции
- в) създаване на условия за постигане целите на организацията чрез законосъобразно, ефективно, ефикасно и икономично управление
- г) осъществяване на текущ контрол върху дейността на звеното за вътрешен одит.

2. Въвеждането на СФУК е задължително нормативно изискване за (с избор на повече от един верен отговор):

- а) индивидуалните и груповите практики за първична или специализирана медицинска помощ
- б) държавните и общинските лечебни заведения
- в) лечебните заведения – търговски дружества с над 50 на сто държавно или общинско участие в капитала
- г) Министерството на здравеопазването и Националната здравноосигурителна каса
- д) частните лечебни заведения.

3. Кои са елементите на СФУК съгласно действащото законодателство (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) контролна среда, управление на риска
- б) контролни дейности, информация и комуникация
- в) вътрешен одит, външен одит
- г) мониторинг.

4. Кой елемент на СФУК определя етичните ценности, организационната структура, управлението и поддържането на нивото на компетентност на персонала в организациите от публичния сектор? –

5. Към кой елемент на СФУК се отнасят процедурите за обективно, точно, пълно, достоверно и навременно осчетоводяване на всички стопански операции? –

6. Управлението на риска в организациите от публичния сектор е:

- а) процес по определяне на рисковите области, извършване на оценка и документиране на получените резултати
- б) процес по изготвяне, съгласуване и утвърждаване на Стратегия за управление на риска
- в) процес по идентифициране, оценяване и мониторинг на рисковете, които могат да повлияят върху постигане на целите на организацията, и въвеждане на контролни дейности за ограничаването им до приемливо равнище
- г) управленска дейност, която засяга единствено финансовата дейност на организацията.

7. На какъв период се актуализира Стратегията за управление на риска в организациите от публичния сектор?

- а) ежегодно, при приемане на бюджета на организацията
- б) най-малко веднъж на две години
- в) на всеки три години или при настъпване на съществени промени в рисковата среда
- г) само при смяна на ръководителя на организацията.

8. Кои от изброените дейности задължително се включват в обхвата на контролните дейности в организациите от публичния сектор (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) прилагане на система за двоен подпис преди поемане на финансови задължения и извършване на плащания
- б) политики и процедури за предварителен контрол за законосъобразност
- в) извършване на годишен външен одит от Сметната палата
- г) публикуване на годишния финансов отчет на интернет страницата на съответната организация
- д) правила за достъп до активите и информацията на организацията.

9. Кой извършва предварителният контрол за законосъобразност в организациите от публичния сектор?

- а) ръководителят на организацията
- б) директорът на Дирекция „Финанси“
- в) вътрешния одитор
- г) финансовият контрольор.

10. Кои инструменти включва предварителният контрол за законосъобразност (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) документални проверки
- б) физически проверки
- в) сравнителен анализ
- г) изготвяне на одитен доклад.

11. Системата на двойния подпис се прилага чрез полагане на подпис от (с избор на повече от един верен отговор):

- а) главния счетоводител
- б) главния юрисконсулт
- в) финансовия контролър
- г) ръководителя на организацията.

12. Какво следва да осигуряват въведените от ръководителя информационни и комуникационни системи в организациите от публичния сектор (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) постигане на пълна автоматизация на всички контролни дейности в организацията
- б) ефективна комуникация по хоризонтала и вертикала до всички нива на организацията
- в) своевременно идентифициране, събиране и разпространяване на надеждна и достоверна информация в подходяща форма и срокове
- г) предоставяне на всички служители на ясни и точни указания за тяхната роля и отговорност при вътрешния контрол.

13. Каква е основната цел на системата за мониторинг в организациите от публичния сектор?

- а) да оцени функционирането на създадената организационна структура
- б) да оцени функционирането на вътрешния контрол и своевременно да предостави информация за установени слабости и пропуски
- в) да оцени дейността на звеното за вътрешен одит с цел подобряване на неговата ефективност
- г) да осигури публичност на финансовите трансакции на съответната организация.

ТЕСТ № 15 на тема „Данъчно-осигурителен контрол – същност, организация, обхват“

1. Коя институция в България отговаря за администрирането на приходите от републикански данъци и задължителните осигурителни вноски?

–

2. Институцията (от въпрос 1) е създадена като:

- а) изпълнителна агенция към министъра на труда и социалната политика
- б) изпълнителна агенция към министъра на здравеопазването
- в) специализиран държавен орган към министъра на финансите
- г) независим от изпълнителната власт орган за финансов надзор.

3. В кой нормативен акт е регламентиран данъчно-осигурителният контрол?

- а) Закон за държавния бюджет на Република България
- б) Закон за Националната агенция за приходите
- в) Данъчно-осигурителен процесуален кодекс
- г) Граждански процесуален кодекс.

4. Основната цел на данъчно-осигурителния контрол е:

- а) да се осигури пълна прозрачност на частния сектор и осветляване на икономиката
- б) да се установи спазването на данъчното и осигурителното законодателство от задължените лица
- в) да се гарантира събираемостта на всички публични вземания на държавата
- г) да се разкрият данъчно-осигурителните измами на предприятията.

5. Данъчно-осигурителният контрол се осъществява от:

- а) данъчните инспектори към Министерството на финансите
- б) органите по приходите на Националната агенция за приходите
- в) служители на общинската администрация, оторизирани от кмета
- г) митническите органи.

6. Кои са законово установените способности за осъществяване на данъчно-осигурителен контрол в България?

- а) проверки и ревизии
- б) мониторинг и документална верификация
- в) данъчни одити и инспекции
- г) финансови експертизи и разследвания.

7. През коя година реално започва да функционира Националната агенция за приходите (НАП)?

- а) 1999 г.
- б) 2002 г.
- в) 2006 г.

8. Кои са органите на управление на НАП (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) управител
- б) изпълнителен директор
- в) управителен съвет
- г) надзорен съвет.

9. Организационната структура на НАП включва (с избор на повече от един верен отговор):

- а) централно управление
- б) главно управление
- в) районни дирекции
- г) териториални дирекции.

10. Кои лица са „органи по приходите“ в НАП (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) изпълнителният директор и неговите заместници
- б) териториалните директори и техните заместници
- в) публичните изпълнители
- г) експертите по приходите
- д) инспекторите по приходите.

11. Кои са отличителните черти на проверките, извършвани от органите по приходите (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) по-комплексни и всеобхватни са от ревизиите
- б) извършват се без писмено възлагане
- в) установяват определени факти и обстоятелства от значение за установяване на задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски
- г) резултатите от тях се документират в протокол
- д) резултатите от тях се документират в актове, установяващи размера на данъчното задължение и задължителните осигурителни вноски.

12. Проверката от НАП за издаване на касови бонове в лечебно заведение в момента на плащането е пример за:

- а) предварителен контрол
- б) текущ контрол
- в) последващ контрол
- г) санкциониращ контрол.

13. По какво се отличават ревизиите от проверките (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) извършват се без писмено възлагане
- б) откриват се чрез възлагателна заповед
- в) установяват задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски
- г) ревизионното производство завършва с ревизионен акт
- д) срокът за извършването им обикновено е по-дълъг от този на проверките.

14. По какъв ред може да бъде обжалван ревизионният акт?

- а) само по съдебен ред пред административен съд
- б) само по административен път пред министъра на финансите
- в) по административен и съдебен ред
- г) само пред изпълнителния директор на НАП.

15. В кои области НАП осъществява контролни функции (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) експертизата на временната неработоспособност
- б) облагането с данък върху добавената стойност (ДДС)
- в) финансовото състояние и ликвидност на предприятията
- г) облагането на доходите на физическите лица
- д) определянето на облагаемата печалба на търговските дружества.

ТЕСТ № 16 на тема „Контрол в системата на държавното обществено осигуряване – същност, организация, обхват“

1. При кои случаи Държавното обществено осигуряване (ДОО) предоставя обезщетения, помощи и пенсии (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) временна неработоспособност и временна намалена работоспособност
- б) майчинство
- в) инвалидност, старост и смърт
- г) прекратяване на трудов договор по взаимно съгласие
- д) безработица
- е) трудова злополука и професионална болест
- ж) доходи под линията на бедност.

2. В кой нормативен акт е регламентиран контролът в системата на ДОО?

- а) Кодекс на труда
- б) Кодекс за социално осигуряване
- в) Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване
- г) Данъчно-осигурителен процесуален кодекс.

3. Каква е основната цел на контрола в системата на ДОО?

- а) установяване и събиране на вземанията от неправилно извършени осигурителни разходи
- б) недопускане на неправомерни плащания от фондовете на ДОО и събиране на вземанията от неправилно извършени осигурителни разходи
- в) недопускане на злоупотреби с разходите на ДОО, както и установяване на техния размер
- г) управление на паричните потоци между различните фондове на ДОО.

4. Контролът в системата на ДОО е в правомощията на:

- а) Фонд „Социална закрила“
- б) Агенцията за социално подпомагане
- в) Националния осигурителен институт
- г) Националната агенция за приходите.

5. Кои са законово установените способности за упражняване на контрол в системата на ДОО? –

6. Като какъв орган е създаден Националният осигурителен институт (НОИ)?

- а) специализиран държавен орган към министъра на финансите
- б) специализиран държавен орган към министъра на труда и социалната политика
- в) автономна публична организация
- г) държавна агенция за социално подпомагане и осигуряване.

7. През коя година е създаден НОИ?

- а) 1995 г.
- б) 2000 г.
- в) 2006 г.

8. Кои са органите на управление на НОИ (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) надзорен съвет
- б) изпълнителен директор
- в) управител
- г) подуправител.

9. Организационната структура на НОИ включва (с избор на повече от един верен отговор):

- а) централно управление
- б) териториални дирекции
- в) териториални поделения
- г) общински служби.

10. Контролни органи на НОИ са (с избор на повече от един верен отговор):

- а) инспекторите по осигуряване
- б) експертите в отделите по отпускане на обезщетения, помощи и пенсии
- в) лекарите – експерти по експертиза на временната неработоспособност
- г) длъжностните лица, извършващи ревизии и проверки.

11. Резултатите от извършените проверки от контролните органи на НОИ по осигурителните разходи и издадените болнични листове се документират във:

- а) констативен протокол
- б) доклад
- в) докладна записка
- г) ревизионен акт.

12. Какъв документ съставят контролните органи на НОИ за причинени щети на ДОО?

- а) ревизионен акт
- б) ревизионен доклад
- в) ревизионен акт за начет
- г) акт за установяване на административно нарушение.

13. Какъв документ се съставя, когато при ревизия от НОИ не се установят причинени щети на ДОО?

- а) докладна записка
- б) ревизионна записка
- в) протокол
- г) ревизионен акт за приключване.

14. Какъв акт се издава за събиране на установени дължими вземания към фондовете на ДОО?

- а) протокол за неоснователно получени суми
- б) разпореждане
- в) покана за възстановяване на сумите
- г) решение на управителя на НОИ.

15. В кои области НОИ осъществява контролни функции (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) целевото разходване на средства за парични обезщетения за профилактика и рехабилитация
- б) финансовото състояние и ликвидността на предприятията
- в) спазването на здравословните и безопасни условия на труд и работното време
- г) медицинската експертиза на временната неработоспособност (издаване на болнични листове)
- д) достоверността на документите, издавани за осигурителен стаж и осигурителен доход.

ОБОБЩАВАЩ ТЕСТ по счетоводство и контрол

1. Пред кого носят „управленска отговорност“ ръководителите на организации от публичния сектор в системата на здравеопазването за своите действия и постигнати резултати?

- а) единствено пред административния и счетоводния състав на организацията
- б) пред тези, които са им възложили управленската отговорност
- в) само пред пациентските организации и обществото като цяло
- г) управленската отговорност е лична и не подлежи на отчитане пред други органи.

2. Какви задължения и отговорности имат ръководителите на лечебни заведения – търговски дружества с над 50 на сто държавно или общинско участие в капитала (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) отговарят за въвеждането на ефективни и адекватни системи за финансово управление и контрол
- б) определят формата, структурата и съдържанието на пълния комплект на годишния финансов отчет
- в) отговарят за извършването на независим финансов одит от регистрирани одитори
- г) утвърждават формата на счетоводството.

3. В коя страна на счетоводния баланс на лечебно заведение се отразяват: (отбележете с X върната връзка)

Обекти на отчитане	Актив	Пасив
а) собственият капитал		
б) паричните средства		
в) финансиранята		
г) медицинското оборудване		
д) болничната информационна система		
е) вземанията по клинични пътеки от НЗОК		
ж) задълженията към доставчици		
з) текущият финансов резултат		

4. Най-ликвидните активи на лечебните заведения са:

- а) вземанията от клиенти
- б) паричните средства
- в) материалните запаси
- г) медицинското оборудване.

5. Кой процес включва фактическа проверка на активите и пасивите на лечебните заведения към определена дата и съпоставяне на резултатите със счетоводните данни за установяване на разлики?

- а) амортизация
- б) инвентаризация
- в) годишно приключване.

6. Кой от компонентите на годишния финансов отчет съдържа данни за балансовата печалба (загуба) на лечебните заведения (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) счетоводният баланс
- б) отчетът за приходите и разходите
- в) отчетът за паричните потоци
- г) одиторският доклад.

7. Чрез коя счетоводна справка може да се установи конкретният размер на задължението към всеки отделен доставчик на лечебното заведение?

- а) аналитична справка по сметка „Доставчици“
- б) синтетична справка по сметка „Доставчици“
- в) хронологичен регистър по сметка „Разплащателна сметка“.

8. Кое от посоченото НЕ се класифицира като нетни приходи от продажби на услуги в отчета за приходите и разходите на лечебно заведение?

- а) приходи от оказана медицинска помощ, заплатена от НЗОК по клинични пътеки
- б) приходи от преки плащания на пациенти за медицински услуги и потребителски такси
- в) получени целеви субсидии от Министерството на здравеопазването за капиталови разходи
- г) приходи от доброволни здравноосигурителни дружества за лечение на техни клиенти.

9. Кои показатели са определящи за категоризирането на предприятията на микро, малки, средни и големи съгласно Закона за счетоводството (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) размер на собствения капитал към 31 декември
- б) балансова стойност на активите към 31 декември
- в) нетни приходи от продажби за отчетния период
- г) текуща печалба към 31 декември
- д) средна численост на персонала за отчетния период.

10. Кои предприятия подлежат на задължителен независим финансов одит на техните годишни и консолидирани финансови отчети съгласно Закона за счетоводството (с избор на повече от един верен отговор)?

- а) микропредприятия
- б) всички малки предприятия, независимо от техните показатели
- в) средни и големи предприятия
- г) предприятия от обществен интерес.

11. Кое от изброените твърдения най-точно описва разликата между вътрешния контрол и вътрешния одит в организациите от публичния сектор?

- а) вътрешният контрол се фокусира върху вземането на стратегически решения, докато вътрешният одит изпълнява само оперативни задачи
- б) вътрешният контрол е процес, интегриран в ежедневната дейност на организацията, докато вътрешния одит е независима дейност за оценка на този процес
- в) вътрешният контрол се осъществява от външни за организацията органи, докато вътрешният одит се извършва от нейните служители.

12. Каква е разликата между предварителния контрол за законосъобразност и системата на двойния подпис в организациите от публичния сектор?

- а) предварителният контрол е превантивна мярка, а системата на двойния подпис е последваща проверка
- б) предварителният контрол се извършва само при плащане, а двойният подпис – само при сключване на договор
- в) предварителният контрол потвърждава законосъобразността на операциите, а двойният подпис е акт на оторизация за поемане на задължение и извършване на плащане.

13. В кои случаи Сметната палата може да измени одитния доклад и вида на одитното мнение по консолидирания годишен финансов отчет на бюджетна организация?

- а) при последваща корекция на счетоводните статии от главния счетоводител на одитирания обект
- б) чрез решение на Сметната палата, с което тя може да приеме, измени или отмени констатации и вида на одитното мнение след разглеждане на постъпило писмено становище
- в) чрез извършване на повторна проверка от звеното за вътрешен одит към одитирания обект.

14. Кое от посочените действия е пример за упражнен данъчно-осигурителен контрол, при който се установяват задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски?

- а) одит на лечебното заведение
- б) проверка на издадените от лечебното заведение медицински документи за временна неработоспособност (болнични листове)
- в) ревизия на лечебното заведения
- г) инспекция на лечебното заведение.

15. Кое от посочените действия (от въпрос 14) е пример за упражнен контрол в системата на държавното обществено осигуряване? –

ПРАКТИЧЕСКИ ЗАДАЧИ

Задача 1

В ДКЦ ООД салдото по счетоводна сметка „Разплащателна сметка в евро“ към 01.01.2026 г. е 16 700 евро.

През месец януари са извършени следните банкови операции:

- постъпили месечни наемни вноски от наематели за отдадено под наем медицинско оборудване – 1800 евро;
- изплатени чрез банков превод заплати на персонала – 7800 евро;
- погасен остатък от ползван краткосрочен банков заем – 1300 евро;
- удържана от банката месечна такса за обслужване на сметката – 15 евро;
- получени средства по дарителска кампания за подпомагане на центъра – 1300 евро;
- преведени суми за погасяване на задължения към адвокатска кантора за правни услуги – 785 евро;
- постъпило плащане от НЗОК за извършена и отчетена медицинска дейност – 15 200 евро.

Иска се: Да се определят видът и стойностният размер на салдото по счетоводна сметка „Разплащателна сметка в евро“ към 31.01.2026 г.

Задача 2

В МЦ ООД салдото по счетоводна сметка „Задължения към доставчици“ към 01.02.2026 г. е 7780 евро. От тях 180 евро представляват задължение към конкретен доставчик, отразено по аналитична сметка „Задължения-Еконт Експрес“.

През месец февруари са извършени следните операции, касаещи взаимоотношенията с доставчика „Еконт Експрес“ АД:

- начислени са (фактурирани) нововъзникнали задължения за ползвани куриерски услуги през месеца на стойност 120 евро;
- извършено е плащане по банков път към доставчика за погасяване на задължения в размер на 200 евро.

Иска се: Да се определят видът и стойностният размер на салдото по аналитична сметка „Задължения-Еконт Експрес“ към 28.02.2026 г.

Задача 3

В МБАЛ ЕАД за периода от 01.01.2025 г. до 31.12.2025 г. са отчетени следните приходи и разходи (преизчислени в хил. евро):

- разходи за оперативната дейност – общо 9140 хил. евро, в т.ч.: разходи за материали – 1 500 хил. евро; разходи за външни услуги – 2100 хил. евро; разходи за възнаграждения – 4200 хил. евро; разходи за осигуровки – 1050 хил. евро; разходи за амортизация – 190 хил. евро; други разходи – 100 хил. евро;
- финансови разходи – общо 18 хил. евро;
- приходи от оперативна дейност – общо 8900 хил. евро, в т.ч.: нетни приходи от продажби на услуги – 7100 хил. евро; приходи от финансираня 1 800 хил. евро;
- финансови приходи – общо 3 хил. евро.

Иска се: Да се определят видът и стойностният размер на финансовия резултат на лечебното заведение за отчетната 2025 година.

Задача 4

Извадка от счетоводния баланс на МБАЛ ЕАД към 31.01.2026 г., съдържа следните отчетни данни:

- записан (основен) капитал – 2900 хил. евро;
- парични средства – 900 хил. евро;
- земи и сгради – 2600 хил. евро;
- медицинско оборудване – 900 хил. евро;
- програмни продукти – 2 хил. евро;
- материални запаси – 100 хил. евро;
- резерви – 150 хил. евро;
- вземания от клиенти – 800 хил. евро;
- задължения към доставчици – 140 хил. евро;
- задължения към персонала – 360 хил. евро;
- непокрита загуба от минали години – 170 хил. евро;
- текуща печалба – 550 хил. евро;
- финансираня – 1200 хил. евро.

Иска се: Към 31.01.2026 г. да се определи стойностният размер на:

- а) собствения капитал на лечебното заведение;
- б) дълготрайните активи;
- в) нематериални дълготрайни активи
- г) дълготрайните материални активи
- д) краткотрайните активи
- е) пасивите (задълженията)
- ж) привлечения капитал.

Задача 5

На 15.01.2026 г. е взето решение за учредяване на ново акционерно дружество за болнична помощ с основен капитал – 25 000 евро. Капиталът е разпределен в 5000 броя поименни акции с 5 евро номинална стойност.

Иска се: Да се отбележи вярната счетоводна статия за отразяване на стопанската операция:

а) Вариант I

Дт с-ка Вземания по записани дялови вноски/Кт с-ка Основен капитал – 25 000 евро

б) Вариант II

Дт с-ка Разплащателна сметка в евро/Кт с-ка Основен капитал – 25 000 евро

Задача 6

Въз основа на решение на Общото събрание на МБАЛ ООД е извършено разпределение на неразпределена печалба от минали години в общ размер на 75 000 евро, както следва:

- за покриване на непокрита загуба от минали години – 10 000 евро;
- за формиране на други резерви – 15 000 евро;
- за дивиденди на съдружниците – 50 000 евро.

Иска се: Да се отбележи вярната счетоводна статия за отразяване на стопанската операция:

а) Вариант I

Дт с-ка Непокрита загуба от минали години – 10 000 евро
Дт с-ка Други резерви – 15 000 евро
Дт с-ка Вземания от съучастия – 50 000 евро
/Кт с-ка Неразпределена печалба от минали години – 75 000 евро

б) Вариант II

Дт с-ка Неразпределена печалба от минали години – 75 000 евро
/Кт с-ка Непокрита загуба от минали години – 10 000 евро
/Кт с-ка Други резерви – 15 000 евро
/Кт с-ка Задължения от съучастия – 50 000 евро

Задача 7

В ДКЦ ООД е доставен преносим компютър на обща стойност 1200 евро (в т.ч. 200 евро ДДС). Доставка е приета с фактура и приемо-предавателен протокол. Центърът е регистриран по ЗДДС.

Иска се: Да се отбележи вярната счетоводна статия за отразяване на стопанската операция:

а) Вариант I

<i>Дт с-ка Компютърна техника</i>	– 1000 евро
<i>Дт с-ка ДДС-покупки</i>	– 200 евро
<i>/ Кт с-ка Задължения към доставчици</i>	– 1200 евро

б) Вариант II

<i>Дт с-ка Компютърна техника</i>	– 1000 евро
<i>Дт с-ка ДДС-покупки</i>	– 200 евро
<i>/ Кт с-ка Каса в евро</i>	– 1200 евро

Задача 8

За нуждите на болнична аптека на МБАЛ АД са доставени лекарствени продукти на обща стойност 672 евро (в т.ч. 112 евро ДДС). Болницата е регистрирана по ЗДДС.

Иска се: Да се отбележи вярната счетоводна статия за отразяване на стопанската операция:

а) Вариант I

<i>Дт с-ка Разходи за материали</i>	– 560 евро
<i>Дт с-ка ДДС-покупки</i>	– 112 евро
<i>/ Кт с-ка Задължения към доставчици</i>	– 672 евро

б) Вариант II

<i>Дт с-ка Стоки</i>	– 560 евро
<i>Дт с-ка ДДС-покупки</i>	– 112 евро
<i>/ Кт с-ка Задължения към доставчици</i>	– 672 евро

Задача 9

За нуждите на хирургичния блок на МБАЛ АД са изписани от склада санитарни материали на обща стойност 142 евро.

Иска се: Да се отбележи вярната счетоводна статия за отразяване на стопанската операция:

а) Вариант I

<i>Дт с-ка Разходи за материали/Кт с-ка Материали</i>	<i>– 142 евро</i>
---	-------------------

б) Вариант II

<i>Дт с-ка Разходи за материали</i> <i>/ Кт с-ка Задължения към доставчици</i>	<i>– 142 евро</i>
---	-------------------

Задача 10

На домакина на СБР АД е отпуснат служебен аванс в размер на 180 евро от касата на дружеството за закупуване на хигиенни материали.

Иска се: Да се отбележи вярната счетоводна статия за отразяване на стопанската операция:

а) Вариант I

<i>Дт с-ка Разходи за материали/Кт с-ка Каса в евро</i>	<i>– 180 евро</i>
---	-------------------

б) Вариант II

<i>Дт с-ка Подотчетни лица/Кт с-ка Каса в евро</i>	<i>– 180 евро</i>
--	-------------------

Задача 11

Начислени са трудови възнаграждения (заплати) на персонала на МБАЛ АД за месец февруари 2026 г. на обща стойност 12 850 евро.

Иска се: Да се отбележи вярната счетоводна статия за отразяване на стопанската операция:

а) Вариант I

<i>Дт с-ка Разходи за възнаграждения</i> <i>/Кт с-ка Задължения към персонала</i>	<i>– 12 850 евро</i>
--	----------------------

б) Вариант II

<i>Дт с-ка Задължения към персонала</i> <i>/Кт с-ка Разплащателна сметка в евро</i>	<i>– 12 850 евро</i>
--	----------------------

Задача 12

Касиерът на Медицински център ООД е внесъл по разплащателната сметка на Центъра сумата от 855 евро от касата.

Иска се: Да се отбележи вярната счетоводна статия за отразяване на стопанската операция:

а) Вариант I

Дт с-ка Разплащателна сметка в евро/Кт с-ка Каса в евро – 855 евро

б) Вариант II

Дт с-ка Разплащателна сметка в евро/Кт с-ка Други дебитори – 855 евро

Задача 13

През месец февруари 2026 г. по банковата сметка на МБАЛ АД са постъпили 86 124 евро от НЗОК за погасяване на начислени вземания по клинични пътеки от предходния месец.

Иска се: Да се отбележи вярната счетоводна статия за отразяване на стопанската операция:

а) Вариант I

*Дт с-ка Разплащателна сметка в евро
/Кт с-ка Вземания от клиенти – 86 124 евро*

б) Вариант II

*Дт с-ка Разплащателна сметка в евро
/Кт с-ка Приходи от продажби на услуги – 86 124 евро*

Задача 14

На изпълнител по граждански договор за консултантски услуги е изплатено възнаграждение в размер на 750 евро от касата на МБАЛ ООД.

Иска се: Да се отбележи вярната счетоводна статия за отразяване на стопанската операция:

а) Вариант I

Дт с-ка Задължения към персонал/Кт с-ка Каса в евро – 750 евро

б) Вариант II

Дт с-ка Разходи за възнаграждения/Кт с-ка Каса в евро – 750 евро

Задача 15

В ДКЦ ЕООД е представена фактура за консумирана електроенергия за месец февруари 2026 г. на стойност 720 евро (в т.ч. 120 евро ДДС). Центърът е регистриран по ЗДДС.

Иска се: Да се отбележи вярната счетоводна статия за отразяване на стопанската операция:

а) Вариант I

<i>Дт с-ка</i> Разходи за материали	– 600 евро
<i>Дт с-ка</i> ДДС-покупки	– 120 евро
<i>Кт с-ка</i> Задължения към доставчици	– 720 евро

б) Вариант II

<i>Дт с-ка</i> Задължения към доставчици	– 720 евро
<i>Кт с-ка</i> Разплащателна сметка в евро	– 720 евро

Задача 16.

В Медицински център ООД е представена фактура за месечен наем на помещение в размер на 450 евро. Наемодателят не е регистриран по ЗДДС.

Иска се: Да се отбележи вярната счетоводна статия за отразяване на стопанската операция:

а) Вариант I

<i>Дт с-ка</i> Други разходи/ <i>Кт с-ка</i> Задължения към доставчици	– 450 евро
--	------------

б) Вариант II

<i>Дт с-ка</i> Разходи за външни услуги	
<i>Кт с-ка</i> Задължения към доставчици	– 450 евро

Задача 17

В МБАЛ АД е начислена месечна лихва по получен краткосрочен банков заем в размер на 540 евро.

Иска се: Да се отбележи вярната счетоводна статия за отразяване на стопанската операция:

а) Вариант I

<i>Дт с-ка</i> Разходи за лихви/ <i>Кт с-ка</i> Краткосрочни заеми	– 540 евро
--	------------

б) Вариант II

<i>Дт с-ка</i> Разходи за лихви/ <i>Кт с-ка</i> Разчети по лихви	– 540 евро
--	------------

Задача 18

През декември 2025 г. в МБАЛ АД е направен абонамент за периодични издания за 2026 г. В счетоводния отдел са представени фактури на обща стойност 936 евро (в т.ч. 156 евро ДДС). Болницата е регистрирана по ЗДДС.

Иска се: Да се отбележи вярната счетоводна статия за отразяване на стопанската операция:

а) Вариант I

<i>Дт с-ка</i> Разходи за бъдещи периоди	– 780 евро
<i>Дт с-ка</i> ДДС-покупки	– 156 евро
<i>Кт с-ка</i> Задължения към доставчици	– 936 евро

б) Вариант II

<i>Дт с-ка</i> Разходи за външни услуги	– 780 евро
<i>Дт с-ка</i> ДДС-покупки	– 156 евро
<i>Кт с-ка</i> Задължения към доставчици	– 936 евро

Задача 19

В ДКЦ ЕАД е издадена фактура за извършен ядрено-магнитен резонанс на пациент на стойност 506 евро за сметка на здравноосигурителен фонд. Услугата е освободена доставка съгласно ЗДДС.

Иска се: Да се отбележи вярната счетоводна статия за отразяване на стопанската операция:

а) Вариант I

<i>Дт с-ка</i> Разплащателна сметка в евро	
<i>Кт с-ка</i> Приходи от продажби на услуги	– 506 евро

б) Вариант II

<i>Дт с-ка</i> Вземания от клиенти	
<i>Кт с-ка</i> Приходи от продажби на услуги	– 506 евро

Задача 20

В касата на ДКЦ ЕАД са отчетени приходи от потребителски такси на стойност 185 евро въз основа на дневния отчет от фискалното устройство.

Иска се: Да се отбележи вярната счетоводна статия за отразяване на стопанската операция:

а) Вариант I

<i>Дт с-ка</i> Каса в евро/ <i>Кт с-ка</i> Вземания от клиенти	– 185 евро
--	------------

б) Вариант II

<i>Дт с-ка</i> Каса в евро/ <i>Кт с-ка</i> Приходи от продажби на услуги	– 185 евро
--	------------

ОТГОВОРИ на тестовете

ТЕСТ №1	Верен отговор/Верни отговори по ВЪПРОСИ от теста:								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
	б	а. 5 б. 1 в. 6 г. 2 д. 4 е. 3	а. <i>стойностен етап</i> б. <i>натуралистичен етап</i> в. <i>научен етап</i> г. <i>съвременен етап</i> д. <i>теоретико-практически етап</i> е. <i>диграфически етап</i>	б	б	в	г	Финансово счетоводство – б, в, д, з, и, к, м Управленско счетоводство – а, г, е, ж, й, л, н	б

ТЕСТ	Верен отговор/Верни отговори по ВЪПРОСИ от теста:														
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
№ 2	б	а, в, д, е, ж	а	в	г	б	б	б	б	а	в	б	а	в	б
№ 3	а, в, г, д	а, б, д	б, в	а, б, в, д	Закон за счетоводството	б	в	б	б	а, в, г	в	б	б	б, г	б, г, д

ТЕСТ	Верен отговор/Верни отговори по ВЪПРОСИ от теста:												
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
№ 4	б	а, б, г, д, ж, з, и, й, к	а, б, г	в	б	а, г	б	в	б	б	в	б	б
№ 5	а, б, в, д	б	в	б	б	а	б	в	в	б	а, в, г, д	б, в	а, б, в, д
№ 6	а	в	а, в, д	а	б	б	б, в, г, е	а, б, в, д, е	в	б	а, в, г, е, ж	а, б, д, и	в
№ 7	в	а	а	б	б	в	а, в, г	а	в	б	а	б	а
№ 8	б, в, г	а	б	а, б, в, г	а	в	в	а, б, в, г, ж	приложение	б	г	б	в
№ 9	б	б	в	б	а	б	в	а, г, д	б, в, д, е	а, в, г, е	а, в	в скоби	б
№ 10	в	календарна година (01.01-31.12)	б	в	а, в	а, б, д	б, в, д	а, г, д	б, в, д	б	а	б	а

ТЕСТ	Верен отговор/Верни отговори по ВЪПРОСИ от теста:															
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	
№ 11	а, г	б, в	в	б	а	б	а, б, д	в	а, г, д	в	б	а, б, г	б	одитен доклад с мнение или отказ от изразяване на мнение по финансов отчет		а, г
№ 12	б	б, г, д, ж	б	г	Публичен сектор – а, г, е Частен сектор – б, в, д	а	г	б	б	в	в	б, в	а	а, б, г		а, г

ТЕСТ	Верен отговор/Верни отговори по ВЪПРОСИ от теста:															
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.			
№ 13	Публичен сектор – а, в, д Частен сектор – б, г, е		б	б	а, в, г	а, в, г	б, г	одитен ангажи- мент за консул- тиране	одитен анга- жимент за кон- султиране	одитен анга- жимент за даване на увереност	б	в	а, в	а, б, г		
№ 14	в		б, в, г	а, б, г	контролна среда	контролни дейности	в	в		а, б, д		г	а, б, в	а, г	б, в, г	б

ТЕСТ	Верен отговор/Верни отговори по ВЪПРОСИ от теста:																
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.		
№ 15	Национална агенция за приходите	в	в	б	б	а	в	б, в	а, г	а, б, г, д	б, в, г	б	б, в, г, д	в	б, г, д		
№ 16	а, б, в, д, е	б	б	в	проверки и ревизии	в	а	а, в, г	а, в	а, в, г	а	в	б	б	а, г, д		
ОБОБЩАВАЩ	б	а, в, г	Актив – б, г, д, е Пасив – а, в, ж, з		б	б	а, б	а	в	б, в, д	в, г	б	в	б	в	проверка на издадените от лечебното заведение медицински документи за временна неработоспособност (болнични листове)	

ОТГОВОРИ на практическите задачи

Задачи	Отговор
1.	<p>Крайното дебитно салдо на сметка „Разплащателна сметка в евро“ е 25 100 евро (банковата наличност в края на месец януари 2026 г., след извършените през месеца стопански операции).</p> <p><i>Решение:</i> $КДС = НДС + \sum ДО - \sum КО$, където <i>КДС</i> е крайно дебитно салдо (25 100 евро), <i>НДС</i> – начално дебитно салдо (16 700 евро), <i>ДО</i> – дебитни обороти/увеличения (1800 евро + 1300 евро + 15 200 евро) и <i>КО</i> – кредитни обороти/намаления (7800 евро + 1300 евро + 15 евро + 785 евро)</p>
2.	<p>Крайното кредитно салдо на аналитична сметка „Задължения-Еконт Експрес“ е 100 евро (задължението към куриерската фирма в края на месец февруари 2026 г., след извършените през месеца стопански операции).</p> <p><i>Решение:</i> $ККС = НКС + КО - ДО$, където <i>ККС</i> е крайно кредитно салдо (100 евро), <i>НКС</i> – начално кредитно салдо (180 евро), <i>КО</i> – кредитен оборот/увеличение (120 евро) и <i>ДО</i> – дебитен оборот/намаление (200 евро)</p>
3.	<p>Финансовият резултат на МБАЛ ЕАД за отчетната 2025 г. е счетоводна загуба в размер на 255 хил. евро.</p> <p><i>Решение:</i> $ФР = \sum \text{приходи} - \sum \text{разходи}$, където <i>ФР</i> е финансов резултат, $\sum \text{приходи} = \text{Приходи от дейността} + \text{Финансови приходи}$ (8900 хил. евро + 3 хил. евро = 8903 хил. евро) и $\sum \text{разходи} = \text{Разходи от дейността} + \text{Финансови разходи}$ (9140 хил. евро + 18 хил. евро = 9158 хил. евро), 8903 хил. евро – 9158 хил. евро = -255 хил. евро, $ФР < 0$, т.е. имаме счетоводна загуба</p>
4.	<p>а) Собственият капитал на МБАЛ ЕАД към 31.01.2026 г възлиза на 3430 хил. евро.</p> <p><i>Решение:</i> $СК = ЗК + Р - Зг_0 + Пч_1$, където <i>СК</i> е собствен капитал, <i>ЗК</i> – записан капитал (2900 хил. евро), <i>Р</i> – резерви (150 хил. евро), <i>Зг₀</i> – непокрита загуба от минали години (-170 хил. евро) и <i>Пч₁</i> – текуща печалба (550 хил. евро)</p> <p>б) Дълготрайните активи на МБАЛ ЕАД към 31.01.2026 г са в размер на 3502 хил. евро</p> <p><i>Решение:</i> $ДА = З\&С + МО + ПП$, където <i>ДА</i> са дълготрайни активи, <i>З\&С</i> – земя и сгради (2600 хил. евро), <i>МО</i> – медицинско оборудване (900 хил. евро), <i>ПП</i> – програмни продукти (2 хил. евро)</p> <p>в) Нематериалните дълготрайни активи на МБАЛ ЕАД към 31.01.2026 г. са в размер на 2 хил. евро.</p> <p><i>Решение:</i> $НМДА = ПП$, където <i>НМДА</i> са нематериалните дълготрайни активи, <i>ПП</i> – програмни продукти (2 хил. евро)</p> <p>г) Дълготрайните материални активи на МБАЛ ЕАД към 31.01.2026 г. са в размер на 3500 хил. евро.</p> <p><i>Решение:</i> $ДМА = З\&С + МО$, където <i>ДМА</i> са дълготрайни материални активи, <i>З\&С</i> – земя и сгради (2600 хил. евро) и <i>МО</i> – медицинско оборудване (900 хил. евро)</p>

	<p>д) Краткотрайните активи на МБАЛ ЕАД към 31.01.2026 г. са в размер на 1800 хил. евро.</p> <p><i>Решение: $КА = МЗ + В_к + ПС$, където</i> <i>КА са краткотрайни активи, МЗ – материални запаси (100 хил. евро), V_k – вземания от клиенти (800 хил. евро) и ПС – парични средства (900 хил. евро)</i></p>
	<p>е) Пасивите (задълженията) на МБАЛ ЕАД към 31.01.2026 г. са в размер на 500 хил. евро.</p> <p><i>Решение: $П = З_д + З_п$, където</i> <i>П са пасиви (500 хил. евро), Z_d – задължения към доставчици (140 хил. евро) и Z_p – задължения към персонала (360 хил. евро)</i></p>
	<p>ж) Привлеченият (чужд) капитал на МБАЛ ЕАД към 31.01.2026 г. е в размер на 1700 хил. евро.</p> <p><i>Решение: $ПК = П + Ф$, където ПК е привлечен капитал, П – пасиви (500 хил. евро) и Ф – финансираня (1200 хил. евро)</i></p>
5, 7, 9, 11-15, 18	а) Вариант I
6, 8, 10, 16, 17, 19, 20	б) Вариант II

БИБЛИОГРАФИЯ

1. Божков В. Общата рамка за финансово отчитане като база за изготвяне на финансовите отчети и критерии за техния одит, Годишник ИДЕС, 2018.
2. Вейсел А. Методическо ръководство по основи на финансовия контрол, ИК АТЛ-50, София, 2015, с. 159.
3. Велева М. Историческо развитие и перспективи на управленското счетоводство в България, Социално-икономически анализи, 2016, 8(2):181-186.
4. Галинова Ан. Счетоводството – от древността до наши дни, Известия на ИУ-Варна, 2011(2): 106-121.
5. Георгиева Д. Счетоводно отчитане на разходи за иновационни проекти, изд. МВБУ, Ботевград, 2019, с. 167.
6. Данъчно-осигурителен процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005г., посл. изм., ДВ, бр. 17 от 2026 г.).
7. Димчева Г. Теоретични аспекти на счетоводството за устойчивост, Икономически и социални алтернативи, том 29, 2023(3), 40-47, DOI: <https://doi.org/10.37075/ISA.2023.2.03>
8. Досев Хр. Наръчник „Защита от счетоводни грешки“, 2019.
9. Дурин Ст. Счетоводството и независимият финансов одит – спомени, размисли, оценки, ФорКом, София, 2012, с. 97.
10. Закон за вътрешния одит в публичния сектор (обн., ДВ, бр. 27 от 2006 г., посл. изм., ДВ, бр. 79 от 2024 г.).
11. Закон за Националната агенция за приходите (обн., ДВ, бр. 112 от 29.11.2002 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 30 от 2026 г.).
12. Закон за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта (обн., ДВ, бр. 95 от 2016г., загл. доп., ДВ, бр. 79 от 2024 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 25 от 2026 г.).
13. Закон за публичните предприятия (обн., ДВ, бр. 79 от 2019 г., посл. изм., ДВ, бр. 16 от 2026 г.).
14. Закон за Сметната палата (обн., ДВ, бр. 12 от 2015 г., посл. изм., ДВ, бр. 16 от 2026 г.).
15. Закон за счетоводството (обн., ДВ, бр. 95 от 2015 г., посл. изм., ДВ, бр. 30 от 2026 г.).
16. Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор (обн., ДВ, бр. 21 от 2006 г., посл. изм., ДВ, бр. 28 от 2020 г.).
17. Златанова Т, Петрова-Готова Цв. Ръководство по финансов мениджмънт в здравеопазването, ГорексПрес, София, 2013, с. 207.
18. Илиев Пл. Контролинг и вътрешен одит (достъпен на 31.03.2026 г.: <http://eprints.nbu.bg/3259/1/Kontroling.pdf>).
19. Ималова Д. Теоретични и практико-приложни аспекти на счетоводната политика на предприятията от публичния сектор, Библиотека „Образование и наука“, книга 14, акад. изд. „Ценов“, Свищов, 2012, с. 193.
20. Инструкция № 1 от 03.04.2015 г. за реда и начина на осъществяване на контролно-ревизионна дейност от контролните органи на Националния осигурителен институт (обн., ДВ, бр. 28 от 2015 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 92 от 2020 г.).
21. Кодекс за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г., загл. изм., ДВ, бр. 67 от 2003 г., посл. изм., ДВ, бр. 25 от 2026 г.).
22. Малакова Сн. Правна уредба на контролно-ревизионната дейност, осъществявана от Националния осигурителен институт (достъпен на 31.03.2026 г.:

- <https://trudipravo.bg/izbrani-statii/pravna-uredba-na-kontrolno-revizionnata-deinost-osashtestvyavana-ot-natzionalniya-osiguritelnen-institut/>).
23. Маркова Кр. Счетоводство и контрол, 2012, Симолини 94, София, с. 141.
 24. Маркова Кр, Златанова Т, Петрова-Готова Цв, Воденичарова Ал. Методологични подходи за икономическа оценка на здравни програми, 2015, ГорексПрес, София, 97-137.
 25. Министерство на финансите. Методически насоки по елементите на финансовото управление и контрол, 2020 г. (достъпен на 31.03.2026 г.: <https://fukvopublic.minfin.bg/Public/DocumentList?sectionId=3&grid-page=2>).
 26. Министерство на финансите. Указания за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в организациите от публичния сектор, 2020 г. (достъпен на 31.03.2026 г.: <https://fukvopublic.minfin.bg/Public/DocumentList?sectionId=3&grid-page=2>).
 27. Министерство на финансите. Указания за управление на риска в организациите от публичния сектор, 2020 г., (достъпен на 31.03.2026 г.: <https://fukvopublic.minfin.bg/Public/DocumentList?sectionId=3&grid-page=3>).
 28. Найденова Св. Финансовата информация в публичния сектор като превенция срещу корупцията, XIII Национална конференция „Образованието и изследванията в информационното общество“ 2020, с. 77-87 (достъпен на 31.03.2026 г. на: <https://eris.adis.org/wp-content/uploads/2021/09/sbornik-ERIS.2020.pdf>).
 29. Наръчник по ДОПК, I част за 2019 г. (достъпен на 31.03.2026 г. на: https://nra.bg/wps/portal/nra/zakonodatelstvo/danutsi/stanovishta_ukazaniya_naruchnitsi_vu_treshna/dopk/b35d5bd7-4a0c-41f2-a7ae-e55d02190238).
 30. Национален осигурителен институт. 20 години Национален осигурителен институт – Информационна брошура, 2015
 31. Недялкова Пл. Концептуални основи на финансовия контрол, ВУЗФ „Св. Григорий Богослов“, 2024, с. 307.
 32. Николов Г. Сметната палата на България. Възстановяване и развитие до 2005 г., ВУЗФ „Св. Григорий Богослов“, 2019, с. 222.
 33. Николова Б. Данъчно-осигурителният контрол – продукт на симбиозата „данъци и осигуровки“, 2008 (достъпен на 31.03.2026 г. на: https://www.researchgate.net/publication/318648440_dancno-osiguritelniat_kontrol_-_produkt_na_simbiozata_danci_i_osigurovki).
 34. Павлова М, Коева-Димитрова Л. Управленско счетоводство в здравните организации, 2004, Стено, Варна, с. 94 (достъпен на 31.03.2026г. на: https://www.researchgate.net/publication/276089607_Upravlensko_schetovodstvo_v_zdravnite_organizacii).
 35. Попова-Йосифова Н. Възможности за усъвършенстване на системата за финансово управление и контрол в бюджетните организации, Юбилейна международна научна конференция „Икономическа наука, образование и реална икономика: развитие и взаимодействия в дигиталната епоха“, 2020, том III, изд. „Наука и икономика“, ИУ-Варна, 519-528 (достъпен на 31.03.2026 г. на: https://ue-varna.bg/uploads/filemanager/303/publishing-complex/2020/Economic_science_education_real_economy_T3_2020.pdf).
 36. Петров Л. Обща теория на счетоводната отчетност, Мартинел, 2016, с. 176.
 37. Постановление № 46 от 21.03.2005 г. на Министерския съвет за приемане на Национални счетоводни стандарти (обн., ДВ, бр. 30 от 2005 г.; загл. изм., ДВ, бр. 3 от 2016 г.).

38. Правилник за организацията и дейността на Националния осигурителен институт (обн., ДВ, бр. 8 от 2014 г., посл. изм., ДВ, бр. 100 от 2025 г.).
39. Сметна палата, ИДЕС, Институт на вътрешните одитори в България. Одитът в България, Роел-98 ООД, 2012, с. 255.
40. Стоянова Ел. Някои проблеми на данъчно-осигурителния контрол в България, ИДЕС, 2014(6): 82-96 (достъпен на 31.03.2026 г. на: <https://www.ides.bg/e-journal/2014/issue-6/06-2014-elena-stoyanova>).
41. Тодоров Кр. Управленско счетоводство: Модели за съпоставянето на приходите и разходите (учебник), 2024, ВУЗФ „Св. Григорий Богослов“, с. 244.
42. Цветкова Н. Съвременни аспекти в развитието на независимия финансов одит в Република България, Диалог, 2011(2): 1-31 (достъпен на 31.03.2026 г. на: https://dialogue.unisvistov.bg/dialog_old/2011/2.11.NT.pdf).
43. Черкезов Т, Тютюнджиева Т. Вътрешният одит – нова перспектива в управлението на качеството, Медицински меридиани, бр. 1/2017 г. (достъпен на 31.03.2026 г. на: <https://www.credoweb.bg/publication/102788/vatreshniyat-odit-nova-perspektiva-v-upravlenieto-na-kachestvoto>).
44. Чипрянова Г. Актуални моменти при обучението по финансово счетоводство като фактор за изграждане на лидерски умения, България на регионите 2019: Сборник доклади от Международна научно-практическа конференция на тема „Фискална политика, глобализация и икономически растеж“ – предизвикателства и перспективи на устойчивото развитие – Пловдив, 22 ноември 2019 г., АИ Талант, с. 377-384.
45. <https://kik-info.com/normativna-baza/nss/>
46. <https://www.ides.bg/e-списание/2021/юбилейна-книга/>
47. <https://www.kakda.bg/10-noemvri-mejdunaroden-den-na-schetovoditela/>
48. <https://www.microfinance-bg.com/новини-История-на-счетоводството-372.html>
49. <https://www.novavizia.com/anri-fayol/>
50. www.bulnao.government.bg/
51. www.minfin.bg/
52. www.mon.bg/bg/100376
53. www.nssi.bg/
54. www.nra.bg/

ЗА АВТОРА

Гл. ас. Мирослава Джугларска, дм, е с дългогодишен опит в сферата на одита. Като магистър по „Финансов контрол“ (СА „Д. А. Ценов“ – Свищов) и сертифициран вътрешен одитор в публичния сектор, тя реализира своя професионален път в Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол (2002-2003 г.) и Сметната палата на Република България (2004-2017 г.).

Академичната ѝ дейност започва през 2017 г., когато след курс е назначена за асистент в Катедрата по икономика на здравеопазването при Факултета по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ на Медицински университет – София. През 2021 г. защитава дисертационен труд на тема „Оценка на контрола по изпълнението на договорите за оказване на първична извънболнична медицинска помощ“. От 2022 г. заема академичната длъжност „главен асистент“. Притежава специалности по „Икономика на здравеопазването“ (2020 г.) и „Медицинска информатика и здравен мениджмънт“ (2025 г.).

Автор е на над 30 научни публикации в български и международни списания. Научните ѝ интереси са в областта на икономиката на здравеопазването, общественото здраве, моделите на финансиране на здравните системи, финансовия мениджмънт, отчитането и контрола в здравеопазването.

Член е на Националното сдружение по здравна политика и мениджмънт и на Българското научно дружество по обществено здраве.